

บทที่ 5

พัฒนาการของดนตรีอิทธิพลในประเทศไทย

จุดกำเนิดวัฒนธรรมดนตรีอิทธิพลในประเทศไทยนั้นเป็นเรื่องของการรับวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเข้ามาในสังคมไทย ซึ่งความเป็นมาของดนตรีอิทธิพลในประเทศไทย เนื่องจากยังไม่มีผู้ที่บันทึกเอาไว้อย่างเป็นทางการมาก่อน ดังนั้นในการบรรยายถึงพัฒนาการของดนตรีอิทธิพลในประเทศไทยในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอถึงพัฒนาการของแนวดนตรีอิทธิพลที่แบ่งออกเป็น 4 ช่วงดังนี้ 1. ช่วงการแร็ปเป็นลีลาใหม่ในเพลงไทยสมัยนิยม (พ.ศ.2528 - 2534), 2. ช่วงดนตรีแร็ปปรากฏขึ้นสู่วงการเพลงไทยสมัยนิยม (พ.ศ.2535 - 2544), 3. ช่วงปรากฏการณ์เพลงอิทธิพลใต้ดิน (พ.ศ.2543 - 2545) และ 4. ช่วง"ดนตรีอิทธิพล" เป็นหนึ่งในความนิยมในเพลงไทยสมัยนิยม (พ.ศ.2544 - 2549)

พัฒนาการของการรับวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกและประวัติดนตรีไทยสมัยนิยม

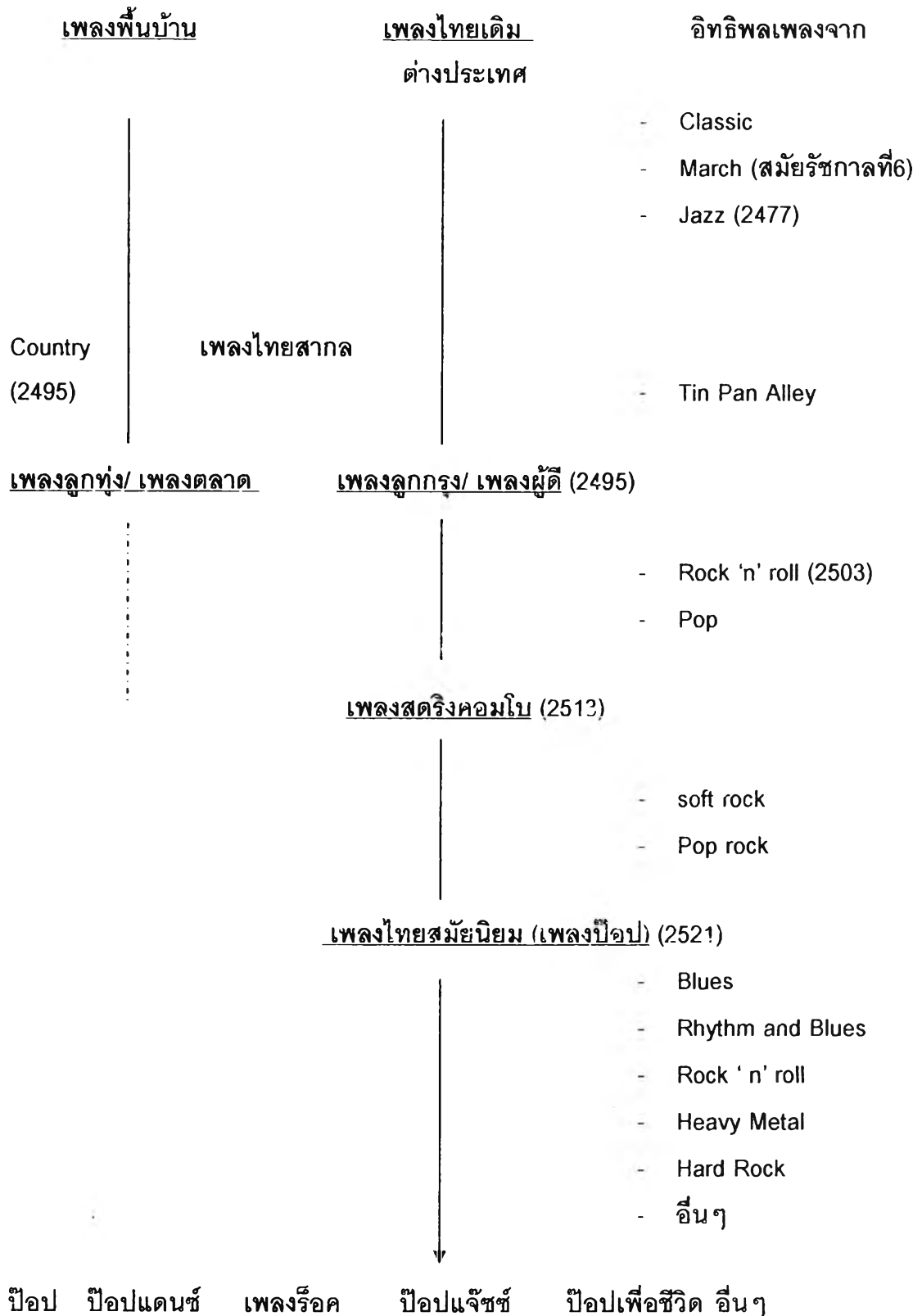
พัฒนาการในการรับวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกในสังคมไทยนั้นเป็นสิ่งที่มีความเป็นเวลานาน ขณะเดียวกันพัฒนาการของดนตรีอิทธิพลที่เกิดขึ้นในประเทศไทยก็เป็นอิทธิพลที่สะสมต่อยอดของการรับวัฒนธรรมดนตรีจากตะวันตกเข้ามา การรับวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเข้ามาในประเทศไทยนั้นเริ่มมีปรากฏตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือ รัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา ซึ่งในภายหลังพัฒนาการของการรับเอาสไตล์ดนตรีจากตะวันตกได้มีมาอย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับ โดยการรับเอาสไตล์ดนตรีต่างๆจากตะวันตกเข้ามานั้น เกิดขึ้นตั้งแต่การรับเอาแนวดนตรีคลาสสิก, มาร์ช, แจ๊ซซ์, ร็อคแอนด์โรล เข้ามาตามลำดับ

ตลอดระยะเวลาของการรับวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกในสังคมไทยที่ผ่านมา จะมีลักษณะของการประยุกต์และดัดแปลงผสมผสานกับเพลงสากล ที่เกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของบทเพลงไทยสากลในแนวต่างๆ ตั้งแต่ เพลงลูกทุ่ง, ลูกกรุง, เพลงสตริง, เพลงเพื่อชีวิต ฯลฯ

ศมกมล ลิมปิชัย (2536) ได้แบ่งพัฒนาการของเพลงสากลของไทยในระยะเวลาที่ผ่านมาที่สามารถแบ่งตามช่วงเวลา เอาไว้ดังนี้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2500-2510 เป็นยุคของ "เพลงลูกทุ่ง" เกิดใน ลือโทรทัศน์, พ.ศ. 2508 – 2515 เป็นยุค "ร็อคแอนด์โรล": วิทยุรุ่นไทยเลียนแบบตะวันตก, พ.ศ. 2510 – 2519 คือยุคกระแส "เพลงเพื่อชีวิต": ตำนานเผด็จการเพื่อสังคมใหม่, พ.ศ. 2521 – 2526 เป็นยุคกำเนิดธุรกิจ "เพลงไทยสากล" และ พ.ศ. 2527 – 2531 เป็นยุค "ระบบธุรกิจสินค้า" เริ่มเติบโตใหญ่

จะเห็นได้ว่าขณะที่ธุรกิจเทปเพลงในสังคมไทยเริ่มมีความตื่นตัวมากขึ้นในช่วงหลังพ.ศ. 2521 เป็นต้นมา ก็เป็นช่วงเวลาเดียวกับบริบทของวงการเพลงในต่างประเทศช่วงปลายทศวรรษ 70 ที่ได้เริ่มมีพัฒนาการของดนตรีแนวเต้นรำสมัยใหม่ (Dance music) เกิดขึ้น โดยเป็นยุคของความนิยมเพลงในจังหวะดิสโก้ และเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่วัฒนธรรมฮิพฮอปในสหรัฐอเมริกาเริ่มเกิดขึ้น และเมื่อเข้าสู่ทศวรรษ 80 การเกิดเทคโนโลยีทางดนตรีใหม่ๆ เช่น ดรัมแมชชีน (Drum machine), เสียงตัวอย่าง (Sampling), ซินธิไซเซอร์ (Synthesizer) ฯลฯ ส่งผลให้เกิดพัฒนาการของแนวดนตรีใหม่ๆ ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics)

อิทธิพลดนตรีตะวันตกดังกล่าวได้เริ่มปรากฏตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา โดยรูปแบบของเพลงไทยสากลได้เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจน เมื่อผลงานเพลงที่พยายามนำเสนอความแปลกใหม่หลายชุดเริ่มประสบความสำเร็จ ที่ทำให้บริษัทผู้ผลิตเทปเพลงหลายบริษัทเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น เช่น บริษัทแกรมมี่เอนเตอร์เทนเมนต์, บริษัทนิธิทัศน์โปรดิวชัน, บริษัท คีตา เร็คคอร์ด, บริษัท รถไฟดนตรี ฯลฯ โดยบริษัทเหล่านี้เริ่มทำการแข่งขันกันผลิตเพลงในสไตล์ดนตรีใหม่ๆ ออกมามากมาย เช่น แนวป๊อป (Pop), ป๊อปร็อค (Pop rock), แดนซ์ (Dance), เฮฟวี เมทัล (Heavy metal) ฯลฯ ส่วนเพลงในแบบเก่าที่นำกลับมาผลิตใหม่ ได้แก่ เพลงเพื่อชีวิต, ลูกทุ่ง, ลูกกรุง, วงขับร้องประสานเสียง ฯลฯ ทั้งนี้บริษัทผู้ผลิตเทปเพลงแต่ละแห่งได้พยายามรวบรวมเอา ศิลปิน, นักร้อง, นักดนตรี และนักแต่งเพลงเข้าไว้ในสังกัดของตน ทำให้แนวดนตรีทุกประเภท ทุกสไตล์ล้วนเกิดขึ้นภายใต้สังกัดในระบบธุรกิจทั้งสิ้น และแม้แต่ "เพลงเพื่อชีวิต" ที่ในอดีตนั้นเป็นแนวเพลงปฏิเสธรูปแบบธุรกิจแบบนายทุนมาโดยตลอด ก็ยังต้องเข้าสู่ระบบธุรกิจและการตลาดแบบสมัยใหม่ จึงทำให้มีเทปเพลงในแนวต่างๆ ออกมาอย่างมากมายอย่างที่ไม่มีใครเคยมีมาก่อนในอดีต (ลำเนา เขี่ยมสอาด, 2539)

ภาพที่ 13 แผนภาพแสดงที่มาของเพลงไทยสมัยนิยม*

* ที่มาจาก ลำเนา เข้มสอาด (2539)

5.1 ช่วงการเรีฟเป็นลีลาใหม่ในเพลงไทยสมัยนิยม (พ.ศ. 2528 – 2534)

ในช่วงที่อุตสาหกรรมเทปเพลงไทยสมัยนิยมเริ่มเฟื่องฟู การดำเนินธุรกิจของบริษัทเทปเพลงประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และตลาดเทปเพลงมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ เม็ดเงินที่หมุนเวียนอยู่ในธุรกิจเทปเพลงนับพันล้านบาท โดยในยุคนี้เป็นยุคที่นักแต่งเพลง , นักดนตรี และ นักร้องหลายคนมีชื่อเสียง และได้รับการยอมรับจากสังคมและมีฐานะร่ำรวยขึ้นอย่างชัดเจน มีศิลปินเพลงหน้าใหม่ที่เสนอเพลงแนวใหม่เกิดขึ้นมากมาย เทปเพลงที่ออกจำหน่ายในช่วงปี พ.ศ. 2527 ที่ได้รับความนิยมได้แก่ วงดนตรีเพื่อชีวิต “คาราบาว” ชุด เมดอินไทยแลนด์, วงดนตรีร็อค “ร็อคเครเสตรา” ชุด เทคโนโลยี, ศิลปิน”อัสนี – วสันต์” ชุด บ้าหอบฟาง และ “ฐิติมา สุตสุนทร” ศิลปินนักร้องสาวแนวป๊อปร็อค ชุด ทางสายเปลี่ยว

ด้วยลักษณะของการแข่งขันในการทำธุรกิจเทปเพลงในสมัยนั้นมีการแข่งขันสูงแต่ละค่ายเพลงมักจะผลิตศิลปินที่มีความคล้ายคลึงกันออกมาแข่งขันกัน ทำให้เกิดลักษณะของความซ้ำซากขึ้นในวงการเพลงไทย จนกระทั่งในช่วงปีพ.ศ. 2527 เมื่อตลาดของกลุ่มผู้ฟังเริ่มขยายขึ้น ทำให้เป็นที่มาของกระแสความเบื่อหน่ายจากกลุ่มผู้ฟัง และค่ายเพลงก็พยายามที่จะสร้างศิลปินที่แหวกแนวตลาดออกไป และมุ่งผลิตศิลปินที่สนองตอบต่อกลุ่มผู้ฟังกลุ่มย่อยๆ ทำให้ค่ายเพลงมีการผลิตศิลปินในแนวดนตรีใหม่ๆหลากหลายสไตล์เกิดขึ้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2527 ผลงานชุด “ไปทะเล” ของ ปานศักดิ์ รั้งสิพราหมณกุล ซึ่งอำนาจการผลิตและทำโปรโมชันโดย บริษัท ไนท์ สปอต โปรดั๊กชั่น จำกัด ถือเป็นผลงานที่แหวกตลาดเพลงไทยสากลแนวใหม่ออกไปทั้งด้านเนื้อหา ทำนองดนตรี บุคลิกของศิลปิน รวมถึงเรื่องคุณภาพของการบันทึกเสียง ซึ่งในช่วงเวลาเดียวกันนี้ ผลงานเพลงจากบริษัท แกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด ที่มี เรวัตติ พุทธิพันธ์ เป็นผู้อำนาจการผลิตผลงาน เริ่มได้รับความนิยมเกือบทั้งหมด ตั้งแต่ผลงานชุด “เต๋อ 1” ของ เรวัตติ พุทธิพันธ์, “นันทิดา 27” ของ นันทิดา แก้วบัวสาย, “ฉันเป็นฉันเอง” ของ ฐิติมา สุตสุนทร, “หาดทราย สายลม สองเรา” ของ ธงไชย แมคอินไตย์, “ผักชีโรยหน้า” ของ อัสนี วสันต์ โชติกุล ฯลฯ นอกจากนี้ บริษัท นิธิทัศน์ โปรโมชั่น จำกัด ก็ยังเป็นบริษัทที่รวบรวมศิลปินชื่อดังเอาไว้มากมาย ได้แก่ ดนุพล แก้วกาญจน์ (แจ้), พัชรา แวงวรรณ, วงเพื่อน, วงพลอย, วงฟอร์เอฟเวอร์ เช่นกัน

ลักษณะเด่นของวงการเพลงไทยสากลในช่วงเวลานี้ จึงปรากฏให้เห็นถึงความสำเร็จของเพลงแนวใหม่ ๆ ที่มีท่วงทำนอง การร้อง และเนื้อหาที่มีความแปลกใหม่กว่าแต่ก่อน ทำให้มีวงดนตรีหลายวงได้เข้ามาแทนที่แนวเพลงสตริงในสไตล์เก่าที่มีเนื้อร้อง และทำนองแบบเพลงลูกทุ่ง และเพลงลูกกรุง โดยเพลงที่มีความแปลกใหม่ในยุคนี้ได้แก่ เพลงบัวลอย, เพลงเรฟูจี, เพลงทินเนอร์, เพลงลูกแก้ว, เพลง ท.ทหารอดทน และ เพลง เมดอินไทยแลนด์ ของ วง คาราบาว, เพลง เทคโนโลยี, เพลงกรรม, เพลงเงา และเพลงมนุษย์ ของวง ร็อคเคอस्टรา, เพลงหลงทาง ของ เสกสรรค์ ท่องวัฒนา, เพลงเมืองอะไร ของ วงอินโนเซนต์, เพลงทางช้างเผือก และ เพลงสู่อวกาศ ของวงรอยัลสไปรท์, เพลงเด็กป๊ม ของวงด่านเกวียน และเพลงไดอารี่สีแดง ของฐิติมา สุตสุนทร (The Guitar ฉบับพิเศษ, มกราคม 2528 อังโน ลำเนา เอี่ยมสะอาด, 2539)

ในช่วงพ.ศ. 2528 เป็นช่วงเวลาที่ดนตรีเรฟได้เข้าสู่แวดวงดนตรีกระแสหลักในสหรัฐฯ โดยเป็นช่วงที่ดนตรีเรฟเริ่มเป็นที่นิยมกว้างขวางมากขึ้นในสหรัฐฯ ขณะที่ในสังคมไทยนั้นก็ถือได้ว่าธุรกิจเทปเพลงไทยได้ก้าวพ้นจากการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ภายหลังจากการออกพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์เพลง พ.ศ.2521 ทำให้การผลิตเพลงเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมเพลงอย่างเต็มรูปแบบ ค่ายเพลงต่างๆ มีการพัฒนาระบบการสร้างสรรค์เพลงและการทำการตลาดอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลกำไรจากการจำหน่ายเทปเพลงเป็นหลัก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ "เพลง" ได้กลายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมอย่างเต็มตัว และค่ายเพลงมีบทบาทในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงออกจำหน่ายเป็นจำนวนมาก

ภาพที่ 14 อัลบั้ม “แดนศิวิไลซ์”

การปรากฏของสไตล์เพลงแร็ปที่เกิดขึ้นครั้งแรกในสังคมไทยนั้น เป็นการปรากฏในรูปแบบของการนำการร้องแร็ปมาใช้ในผลงานเพลง ซึ่งถือเป็นสิ่งแปลกใหม่อย่างมากต่อเพลงในยุคนี้ จากเพลง "เบื้อคนบ่น" ของศิลปิน "ธเนศ วรากุลนุเคราะห์" ในอัลบั้ม "แดนศิวิไลซ์" ซึ่งจำหน่ายโดยบริษัท แกรมมี่ เอนเตอร์เทนเมนต์ จำกัด เมื่อ พ.ศ. 2528 ถือได้ว่าเป็นเพลงไทยสากลเพลงแรก ที่นำลักษณะการร้องแร็ปมาแทรกไว้ในส่วนหนึ่งของเพลง แม้ว่าผลงานชุดนี้จะมีลักษณะผลงานแบบโปรเกรสซีฟร็อกก็ตาม โดยมีท่อนคำร้อง ดังนี้

"...พุทธโธ อย่าทำเป็นซ่า	ไม่รู้แล้วนะว่า พุดจาอะไรออกไป
ไม่รู้ละก็ยังจะมาบ่น	ไม่คิดหรือว่าคนเขาจะรำคาญใจ
พอเข้าก็เอาละเสีง	ได้ยีนสำเนียงเถียงกันวุ่นวาย
คนโน้นก็พุดอย่างนี้	คนนี้พุดอีกที เอ๊ะไฉนจะเอากันยังงัย "

(เพลง "เบื้อคนบ่น")

ธเนศ วร กุลนุเคราะห์ (อ้างถึงใน นันทสิทธิ์ กิติวรากุล, 2544) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของผลงานเพลงชุดนี้ไว้ว่า

"แดนศิวิไลซ์เริ่มแต่งไปเรื่อยๆ ยกเว้นเพลง "เบื้อคนบ่น" เพลงเดียวที่แต่งทีหลัง อันอื่นส่วนใหญ่มีโครงแล้ว มีบรรยากาศของ เมด อิน ไทยแลนด์ เพราะว่าตอนใกล้ๆ จะทำ เมด อิน ไทยแลนด์ตั้ง แต่ก็ได้ไม่ได้แปลว่าต้องมี แต่จำได้ว่าตอนนั้นดังมาก พวกแร็ป (rap) ต่างๆ ก็กลายเป็นเบื้อคนบ่น ... ตอนนั้นแร็ปกำลังดังที่เมืองนอก ก็น่าสนใจ อันอื่นก็ทั่วๆ ไปเป็นเพลงที่กำลังฮิต ... ตอนนั้นเพลงแร็ป แล้วก็บรรยากาศเมด อิน ไทยแลนด์"

นอกจากเพลง "เบื้อคนบ่น" ที่ปรากฏของการนำเอาสไตล์การร้องแร็ปมาใช้ในผลงานเพลงแล้ว ในเวลาไล่เลี่ยกัน ก็ปรากฏเพลงที่มีการเอาท่อนพุดมาใช้ในเพลง ได้แก่เพลง "มันแปลกดีนะ" ของศิลปิน เรวัตติ พุทธิพันธ์ จากอัลบั้ม "เต๋อ2" ที่วางจำหน่ายเมื่อ พ.ศ. 2528 โดยบริษัท แกรมมี่ เอนเตอร์เทนเมนต์ จำกัด ที่มีท่อนคำร้องที่ว่า

ภาพที่ 15 อัลบั้ม “เต๋อ-2”

“...มันแปลกดีนะ	มันแปลกดีนะ...
บางคน เขาอยู่เมืองนอก	ไม่ต้องบอกว่า ชื่ออะไร
เขาคิดให้เราแต่งตัว	ถ้าเขามัวจะรู้ได้ยังงัย
คนนำมืออยู่แค่สองสาม	แต่คนตามนั้นบานตะทัย
ไม่รู้เป็นใครที่ไหน	พ่อแม่อีกไม่ใช่ แต่เราก็ตามเขาไป”

(เพลง “มันแปลกดีนะ”)

อภิสิทธิ์ โอภาสเอี่ยมลิขิต หรือ ศิลปินโจอี้ บอย ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงจุดเริ่มต้นของลักษณะ สไตลด์นตรีแร็ปที่ปรากฏในประเทศไทยว่า

“...อันที่จริงแล้ว แนวดนตรีแร็ปในเมืองไทยนั้นมีมานานมาก คนไทยจะรู้จักกับภาพของเด็กแร็ปมาตั้งนานแล้ว สำหรับในยุคของผมจะเห็นถึง แฟชั่นเสื้อผ้าแบบสีๆของพวกคนผิวดำใส่ และก็มีกีฬาอย่าง สเก็ตบอร์ด สำหรับดนตรีแร็ปนั้น น่าจะเข้ามาในเมืองไทยสมัยพีเต๋อ ในเพลง “มันแปลกดีนะ” ที่ร้องว่า มีคนเขาอยู่เมืองนอก.... หรือสมัยพี เอก ธเนศ วรากุล นุเคราะห์ แต่ว่าไปแล้วคนไทยนั้นคุ้นหูกับการร้องแบบแร็ป มาอยู่แล้ว จากเพลงลำตัด อีแซว ลูกทุ่ง การแหล่ เราคุ้นเคยกับการร้องแบบเป็นจังหวะนี้นานมาก.” (โจอี้ บอย, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2549)

สิวากร มุตตามะระ หรือ นัท ศิลปินวง Dujada (สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2548) กล่าวว่าในเรื่องการรับวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามาในสังคมไทย น่าจะเริ่มมีการรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมฮิปฮอปมาตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2525 - 2526 ที่เริ่มจากกระแสความนิยมในด้านการเต้นเบรคแดนซ์ ก่อนที่จะเป็นกระแสความนิยมที่เกิดขึ้นเพียงช่วงสั้นๆ จากการรับอิทธิพลจากตะวันตก และแม้ว่าสังคมไทยจะเริ่มซึมซับเอาท่าทางการเต้นแบบเบรคแดนซ์ และแฟชั่นการแต่งกายมาบ้างแล้ว หากแต่ในด้านของดนตรีแร็ป และ ดีเจในแบบของวัฒนธรรมฮิปฮอป นั้นยังไม่ปรากฏขึ้นมาอย่างชัดเจน

“..ในสมัยก่อนเขาจะเรียกว่าเป็นแฟชั่นแบบ แร็ป เป็นยุคของการเต้นเบรคแดนซ์ มีหนังเรื่อง *Flashdance* เข้ามาตอน ป.3 ประมาณ 8 ขวบ พี่ชายเราดูพวกหนัง ฝรั่งเศส หลังจากหนังเรื่อง *Flashdance* มีหนังเบรคแดนซ์เรื่อง *Beatstreet* เข้ามาแล้ว ถึงตอนนั้นฮิปฮอปก็เข้ามาในสังคมไทยแล้ว เพียงแต่คนไทยไปรับเอาในเรื่องของการเต้น คนรู้จักแร็ปน้อย เพราะแร็ปยังเป็นสิ่งใหม่ในตอนนั้นเมื่อสังคมฮิปฮอปในยุค 80 ในเมืองนอกแข็งแรงเต็มที่ ทำให้ออกเป็นหนัง ก็ทำให้มีปรากฏในรูปแบบของสื่อต่างๆ ... แต่สังคมไทยสมัยนั้นยังไม่รู้าคืออะไร แต่ก็รู้จักกับเพลงแร็ปและการเต้นเบรคแดนซ์บ้างแล้ว.....คนรุ่น ธเนศ น่าจะเข้าใจเพลงแร็ปบ้างแล้ว , ตู๊ ดิเรก เรายังเด็ก เขายังเป็นกลุ่มแรกๆ เพราะเขาโตทำงานแล้ว..” (สิวากร มุตตามะระ, สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2548)

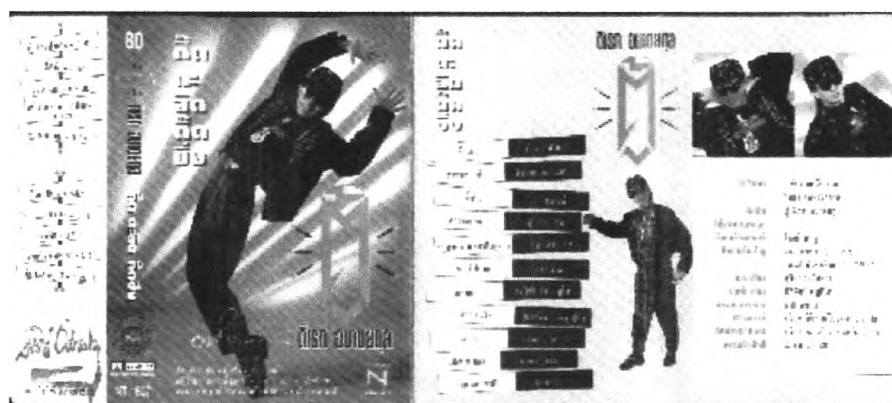
อย่างไรก็ตาม ต่อพงษ์ เศวตามร์ (สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2549) ได้แสดงความคิดเห็นว่าอิทธิพลดนตรีในยุคของธเนศ วรากุลนุเคราะห์ในช่วงนั้นน่าจะเป็นอิทธิพลจากศิลปินจากฝั่งอังกฤษ อย่างศิลปิน ลี ฮาร์ต และ วงญาญา มากกว่า และเพลงที่ปรากฏในลักษณะของการร้องแร็ปหรือการพูดนั้นก็ปรากฏอยู่แค่เพลงเดียวในอัลบั้ม ซึ่งถือว่าอิทธิพลของดนตรีแร็ปนั้นยังไม่มี ความชัดเจน ส่วนอิทธิพลของเพลงจากศิลปิน เต๋อ เรวดี หรือ ศิลปิน ตู๊ ดิเรก นั้นน่าจะมาจากอิทธิพลดนตรีจากแนวดนตรีฟังก์ที่จากต่างประเทศที่เป็นที่นิยมกันในตอนนั้นมากกว่า

ดังนั้นแม้ว่าการร้องแร็ปจะเริ่มปรากฏขึ้นในสังคมไทย ในรูปแบบของการแทรกอยู่ในผลงานเพลงหรือคัองเพลงข้างต้น แต่ก็ไม่ได้ทำให้สังคมไทยในวงกว้างได้รู้จักกับแนวดนตรีแร็ปแต่อย่างใด และศิลปินในยุคนั้นก็ไม่ได้นิยามตนเองว่าเป็นศิลปินเพลงแร็ป ผลงานเพลงที่ปรากฏนั้นยังคงรูปแบบอยู่ในสไตล์เพลงร็อคเป็นหลัก เช่นเดียวกับเพลงอื่นๆในอัลบั้ม ลักษณะของการมี

ท่อนแร็ปในเพลงจึงเป็นลักษณะของลีลาการร้องที่มีความแปลกใหม่สำหรับวงการเพลงไทยสมัยนิยม

สังคมไทยเพียงส่วนน้อยในยุคนี้จึงรู้จักกับสไตล์การเต้นเบรคแดนซ์ แฟชั่นการแต่งกาย และดนตรีแร็ปอย่างผิวเผินเท่านั้น ขณะที่การแสดงออก รวมถึงภาพลักษณ์ของศิลปิน นั้นยังไม่มี การแสดงออกถึงภาพลักษณ์ของการเป็นศิลปินแร็ปหรือฮิปฮอปแต่อย่างใด โดยกระแสความนิยม เพลงที่เป็นหลักในช่วงนี้จึงยังคงเป็นแนวดนตรีป๊อป และ ป๊อปรีดิด ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับ เรื่องความรัก ที่มุ่งแต่กลุ่มตลาดวัยรุ่นเป็นหลัก

จนกระทั่ง พ.ศ. 2531 ศิลปิน ตู๋ ดิเรก อมาตยกุล นั้นถือเป็นศิลปินไทยคนแรก ที่มีสไตล์ การแต่งกายที่สะท้อนถึงลักษณะของวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอป และการแสดงลีลาการเต้นท่ามนุษย์ ไร้กระดูกของศิลปิน ตู๋ ดิเรก ก็เป็นสไตล์การเต้นแบบเบรคแดนซ์ ที่นำมาใช้เต้นประกอบกับเพลง “เด็กวัด” เป็นต้น

ภาพที่ 16 ศิลปิน “ตู๋” ดิเรก อมาตยกุล

ที่มาของการเต้นแบบเบรคแดนซ์ของศิลปิน “ตู๋” ดิเรก อมาตยกุล เริ่มจากการหัดเต้นเบรคแดนซ์ในช่วงที่วง “เพรสซิเดนท” ซึ่งเขาเป็นหนึ่งในสมาชิกด้วยนั้นได้มีโอกาสไปทัวร์คอนเสิร์ตในสหรัฐอเมริกาเป็นเวลาสี่เดือน จึงได้สัมผัสกับเพลงแร็ปอย่างใกล้ชิด โดยในอัลบั้มดังกล่าว นอกจากจะมีเพลงที่มีสไตล์การร้องแบบฟังก์ก็และแร็ปแล้ว ศิลปิน ดิเรก ยังมีการแต่งกายที่รับอิทธิพลจากศิลปินแร็ปจากต่างประเทศอีกด้วย

กระแสแนวดนตรีแร็ปที่เข้ามาในสังคมไทยในยุคแรกนั้นจึงเป็นกระแสความนิยมในส่วนน้อยและเป็นความนิยมในช่วงสั้นๆ โดยจะพบว่า สังคมไทยยุคนี้จะมีผู้รู้จักเฉพาะแต่คำว่า "แร็ป" โดยคำว่า "ฮิปฮอป" นั้นยังไม่ปรากฏและเป็นที่ยอมรับในสื่อสารมวลชนแต่อย่างใด ดังนั้นการรับวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปสำหรับในสังคมไทย จึงเป็นการรับเอาสไตล์การร้อง และการเต้น และแฟชั่นบางส่วนเข้ามาเท่านั้น สำหรับผลงานเพลงแร็ปจากต่างประเทศที่เข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของเทปละเมิดลิขสิทธิ์ที่เป็นผลงานของวงอย่าง Public Enemy และ Run DMC เป็นต้น

วัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปเป็นสิ่งใหม่สำหรับสังคมไทยในยุคนี้จึงยังไม่มีผู้ใดที่มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมดนตรีแนวนี้ดีพอ อีกทั้งบริบทของสื่อ และเทคโนโลยีทางการสื่อสารก็ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการรับวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปได้ทั้งหมด ลักษณะที่ปรากฏในสังคมไทยอย่าง การเต้นเบรคแดนซ์ หรือ แนวเพลงแร็ป จึงเป็นผลมาจากการรับเอาแนวดนตรีแร็ปมาจากสื่อกระแสหลักจากสหรัฐฯที่ส่วนใหญ่เป็นสื่อของคนผิวขาว จึงทำให้แนวดนตรีแร็ปและวัฒนธรรมฮิปฮอปในสังคมไทยจึงยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก

ดังนั้นการรับเอาวัฒนธรรมดนตรีจากต่างประเทศเข้ามาในสังคมไทยยุคนี้จึงเป็นลักษณะของกลุ่มคนที่อยู่ในเมือง คนที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูลข่าวสาร และสื่อต่างๆ รวมไปถึงกลุ่มที่มีศักยภาพในการเข้าถึงและเข้าใจข้อมูลข่าวสารจากต่างประเทศ ที่มักปรากฏในรูปแบบของกลุ่มที่มีประสบการณ์เดินทางไปต่างประเทศ หรือ เคยไปใช้ชีวิตในต่างประเทศแล้วนำวัฒนธรรมหรือสิ่งที่พบเห็นกลับมาเผยแพร่

ภาพที่ 17 กลุ่มวัยรุ่นที่เล่นกีฬาสเก็ตบอร์ด

เนื่องจากวัฒนธรรมฮิปฮอปเป็นวัฒนธรรมวัยรุ่น ดังนั้นกลุ่มที่เป็นผู้รับเอาวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามาในสังคมไทยนั้น จะสอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังค้นหาตัวตน และมุ่งหาความท้าทายแปลกใหม่อยู่เสมอ โดยกลุ่มวัยรุ่นที่นิยมในกีฬาสเก็ตบอร์ด* ถือเป็นกลุ่มที่นิยมในการรับเอาวัฒนธรรมอเมริกันได้เป็นกลุ่มแรกของการรับวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปเข้ามาในสังคมไทยโดยกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นในเมืองที่มีฐานะดี มักมีการแลกเปลี่ยนและรับข้อมูลข่าวสารจากต่างประเทศเข้ามาเผยแพร่ภายในกลุ่ม และเป็นกลุ่มผู้นำในการรับเอาวัฒนธรรมแปลกใหม่มาในสังคมไทย โดยการรับข้อมูลทางด้านดนตรีแร็ปจากต่างประเทศเข้ามาในสังคมไทยยุคนั้นสำหรับกลุ่มวัยรุ่นสเก็ตบอร์ดนั้นว่ามีความยากลำบากอยู่สูง

“พอเป็นเบรคแดนซ์มันก็เป็นกระแสแล้วก็หายไป คำว่าแร็ป ก็ไม่ไหล่มาจนกระทั่งสมัย ม. สาม (พ.ศ.2531) เริ่มเล่นสเก็ตบอร์ด...วงแร็ปสมัยนั้นก็ไม่มี ความเข้าใจในเรื่องดนตรีแร็ปนั้นยังน้อยมาก... หาฟังก็ยาก หากต้องการจะฟังเพลงสากลใหม่ๆก็ต้องฟังวิทยุคลื่น 95.5 ในยุคนั้น หรือรายการเที่ยงวันอาทิตย์ ของคุณ มาโนช ที่เปิดมิวสิควิดีโอเพลงต่างประเทศ ที่เริ่มมีภาพของดนตรีแร็ปเหล่านี้เข้ามาด้วยแล้ว พอมาเล่นสเก็ต ก็ทำให้เริ่มเปิดรับสื่ออเมริกัน วิดีโอ...ที่ทำให้เราซึมซับทั้งแฟชั่นและเพลงแร็ปมาจากในนั้นด้วย” (สิวากร มุตตามะระ, สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2549)

ดังนั้นภายหลังจากผลงานของศิลปิน ตู ดิเรก ที่ถือว่ามีความสำเร็จสูงสุดในเรื่องภาพลักษณ์ของความเป็นแร็ปแล้ว ก็ไม่ได้มีศิลปินใดที่ผลิตงานเพลงในลักษณะดังกล่าวออกมาอีก ค่ายเพลงต่างๆ ส่วนใหญ่ยังคงเน้นผลิตเพลงในกระแสความนิยมเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น

สำหรับผลงานเพลงแร็ปจากต่างประเทศที่เข้ามามีอิทธิพลในสังคมไทยมากที่สุดคือ ผลงานของศิลปิน วง Run DMC และ MC Hammer ที่ถือเป็นผลงานเพลงแร็ปยุคแรกจากสหรัฐอเมริกาที่เข้ามาเผยแพร่ในรูปแบบเทปเพลง ที่ส่งผลให้แนวเพลงแร็ปเริ่มเป็นที่รู้จักกว้างขึ้นในกลุ่มผู้ฟังที่นิยมฟังเพลงสากล โดยสาเหตุหนึ่งนั้นจึงมาจากการที่ระบบตัวแทนจำหน่ายเทปเพลงจากต่างประเทศมีการพัฒนามากขึ้น และในยุคนี้เป็ยุคที่การติดต่อสื่อสารและการรับ

* Skateboard เป็นกีฬาหนึ่งในตระกูลกีฬาสุดขีด (X Games) ที่มีความท้าทาย โดยกีฬาสเก็ตบอร์ดเกิดขึ้นในราวทศวรรษ 1950 พร้อมกับช่วงของความนิยมในการเล่นเซิร์ฟ (surfing) ในแคลิฟอร์เนีย

วัฒนธรรมอเมริกันในสังคมไทยนั้นมีมากขึ้น ทำให้กระแสเพลงแร็ป และดนตรีเต้นรำสมัยใหม่ที่เป็นที่นิยมในต่างประเทศ ได้ถูกนำเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยเช่นกัน

ภาพที่ 18 ศิลปิน เจ เจตริน วรรณะสิน

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2534 ค่ายเพลงใหญ่อย่างแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ได้เริ่มที่จะผลิตศิลปินตามกระแสความนิยมจากต่างประเทศในแนวดนตรีป๊อปแดนซ์ ที่แสดงให้เห็นถึงความสนใจในการผลิตศิลปินในแนวเพลงแร็ปแดนซ์เกิดขึ้นในสังคมไทย จากผลงานอัลบั้ม “จ -ะ บ” ของศิลปิน เจ เจตริน วรรณะสิน ที่ถือเป็นศิลปินไทยคนแรกที่มีภาพลักษณ์ของการเป็นศิลปินเพลงแร็ปที่รับอิทธิพลดนตรีแร็ปของกลุ่มพิวดำในสหรัฐอเมริกาอย่างชัดเจนที่สุด ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่นในด้านแฟชั่นการแต่งกาย และทำเต้น อันประกอบด้วยกลุ่มแดนเซอร์ที่เป็นลูกครึ่งไทยพิวดำ ได้แก่ มอริส เค เป็นต้น ผลงานชุดแรกของศิลปิน เจ เจตริน นอกจากภาพลักษณ์จะแสดงออกถึงอิทธิพลจากกลุ่มพิวดำแล้วในด้านของบทเพลงก็ปรากฏการร้องแบบแร็ปรวมอยู่ด้วยโดยเพลงที่มีลักษณะของการร้องแร็ปในผลงานชุดนี้ได้แก่เพลง “ฝากเลี้ยง” ที่มีเนื้อร้องดังนี้

“โ๊ะๆๆ ไ่ว่วๆ....
 ใจเรานั้นซักจะยังงัย มันลอยๆ ไปอยู่กับเธอ
 ทำทางจะเอาไม่อยู่ น่าดูจะกลัวไม่จิต
 หัวใจเจ้ากรรม ถูกเธอยึดไปเมื่อวานนี้
 ... (แร็ป) ไปเลยไป ไปเลยไป ไปเลยไป เธอจะคอยดูแล
 ไปเลยไป ใจอแง ตามเธอแจ เราก็เลยตามใจ ...”

(เพลง “ฝากเลี้ยง”)

ขณะเดียวกัน ค่ายเพลงอาร์เอส โปรโมชัน ก็เริ่มให้ความสนใจในการผลิตศิลปินแบบป๊อปแร็ปเช่นกัน ที่ปรากฏในผลงานชุด “ทัช ธันเดอร์” ของศิลปินทัช ณ ตะกั่วทุ่ง โดยอัลบั้มดังกล่าว

ได้รับอิทธิพลจากกระแสเพลงแร็ปจากอเมริกาในช่วงต้นทศวรรษ 90 ที่เป็นเพลงเต้นรำ ที่มีการแสดงออกด้วยแฟชั่นการแต่งกายแบบแร็ป และท่าเต้น ที่ใช้ชื่อท่าเต้นที่เรียกว่า "เท้าไฟ" นอกจากนี้ในผลงานชุดนี้ยังปรากฏของคำว่า "แร็ป" กำกับลงไปในตอนเพลงในเพลง "สู้" ภายในปกเทปอีกด้วย

(แร็ป) ใจอยู่ตรงไหน	สมาธิตามใจไป
จงอย่าห่วงไหว	จุดไฟขึ้นในใจ
เดินเข้าไปหา	เดินเข้าไปทำ
วันนี้แล้วสินะ	เราจะทำพิสูจน์ ดูซักที
มีปัญหา	อย่าห่วงไหว เตรียมใจไว้...

** ฉันยืนอยู่ท่ามกลางขวากหนามมากมาย
แม้ในใจจะถูกใครเหยียดหยามไม่หวั่น
สู้ต่อไปไม่เคยสิ้นหวัง หหมดหวัง ใจฉันยังไม่แพ้ ไม่แพ้....

(เพลง "สู้")

ผลงานทั้งสองชุดของ ศิลปิน เจ เจตริน และ ทัช ณ ตะกั่วทุ่ง ได้ประสบความสำเร็จอย่างสูงและได้รับความนิยมในกลุ่มวัยรุ่นยุคนั้นเป็นอย่างมาก ที่สามารถถือเป็นจุดกำเนิดแรกของแนวดนตรีแร็ปในสังคมไทยที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน และมีอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่นต่อการรับวัฒนธรรมใหม่ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ภาพลักษณ์ที่ปรากฏของความเป็นศิลปินแร็ปนั้นแม้จะเกิดขึ้นอย่างชัดเจน หากแต่เพลงในอัลบั้มนั้นยังคงมีลักษณะเป็นป๊อปเสียส่วนใหญ่ มีเพียงเพลงที่มีสไตล์การร้องแร็ป อยู่เพียงบางเพลงบรรจุเท่านั้น สังคมไทยยังคงไม่ปรากฏอัลบั้มเพลงในแนวแร็ปใดๆ ทั้งอัลบั้มเกิดขึ้น

ภาพที่ 19 ศิลปิน ทัช ณ ตะกั่วทุ่ง

ดังนั้นจะสังเกตเห็นได้ว่าในช่วงเวลานี้ค่ายเพลงใหญ่อย่างแกรมมี่ และ อาร์เอส ที่มีบทบาทต่อวงการเพลงไทยมากที่สุด ได้เริ่มให้ความสนใจกับการผลิตศิลปินวัยรุ่นหน้าใหม่ และ สไตส์ใหม่ๆ เพื่อสร้างทางเลือกใหม่ให้กับกลุ่มผู้ฟัง โดยกระแสความนิยมของแนวดนตรีแร็ปจากต่างประเทศ รวมไปถึงการเกิดศิลปิน เจ เจตริน และ ทักษิณ ตระกั้วทุ่ง นั้นได้ส่งอิทธิพลกับกลุ่มวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ที่ปรากฏให้เห็นถึงการรับอิทธิพลในด้านแฟชั่น การแต่งกาย ที่สวมใส่เสื้อผ้ากีฬาตัวใหญ่ กางเกงสามส่วน รองเท้ารีบอคบีม การสวมหมวกกลับหลัง โดยพื้นที่ในเมือง เช่น ห้างมาบุญครอง เซ็นเตอร์ และ ย่านสยามสแควร์ ถือเป็นศูนย์รวมแฟชั่น และเป็นศูนย์กลางของวัยรุ่นทันสมัย ในขณะที่เดียวกันกลุ่มวัยรุ่นที่เล่นกีฬาสเก็ตบอร์ดนั้นก็ใช้สถานที่บริเวณด้านข้างของสนามกีฬาแห่งชาติ เป็นพื้นที่ของการเล่นกีฬา สเก็ตบอร์ด และเป็นพื้นที่สำหรับรวมตัวและ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของวัฒนธรรมในด้านต่างๆจากต่างประเทศ

กลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในเมือง (Urban) ที่เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีต้นทุนในทางสังคมและวัฒนธรรม และอาศัยอยู่ในบริบทสังคมที่จะสามารถรับวัฒนธรรมจากมหานครใหญ่ๆได้ เนื่องจากอยู่ในตำแหน่งพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลาง โดยกลุ่มวัยรุ่นฐานะระดับชนชั้นกลางขึ้นไปจะมีข้อได้เปรียบในการรับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆจากสังคมอื่นๆ ที่ทำให้เป็นกลุ่มผู้นำในการรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศ เข้ามาเผยแพร่ในสังคมไทย ดังนั้นกลุ่มวัยรุ่นที่เล่นกีฬาสเก็ตบอร์ดและนิยมในวัฒนธรรมอเมริกัน จึงเป็นกลุ่มที่มีบทบาทในการรับข้อมูลทางวัฒนธรรมฮิปฮอปเกิดขึ้น หากแต่ปัจจัยเทคโนโลยีในด้านสื่อยังไม่มีความเร็วเพียงพอที่จะทำให้เกิดการแพร่หลายในวงกว้างในสังคมไทย ในยุคนี้ยังคงเป็นช่วงเวลาที่เมื่ออำนวยความสะดวกการเกิดวัฒนธรรมฮิปฮอปขึ้นอย่างกว้างขวาง

อีกประการหนึ่งแม้ว่ากีฬาสเก็ตบอร์ด นั้นจะมีได้เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมฮิปฮอปโดยตรง แต่การที่วัฒนธรรมฮิปฮอปและดนตรีแร็ปในสหรัฐอเมริกา ณ ช่วงเวลานี้ได้แพร่หลายผ่านสื่อกระแสหลัก และส่งอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่นทั้งผิวดำและผิวขาว ที่ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม ที่ทำให้การรับเอาข้อมูลข่าวสารในเรื่องกีฬาสเก็ตบอร์ด หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีการปะปนเข้ามาในรูปแบบภาพและเสียงของสไตส์ดนตรีแร็ปที่ถูกนำมาใช้ในสื่อทั้ง แม็กกาซีน หรือ วีดีโอ สอนสเก็ตบอร์ด

กลุ่มวัยรุ่นที่เล่นสเก็ตบอร์ดในยุคนี้ ณ บริเวณพื้นที่ใกล้ห้างมาบุญครองจึงเป็นกลุ่มที่มีบทบาทต่อการเกิดวัฒนธรรมฮิปฮอปในสังคมไทย ณ เวลาต่อมา โดยกลุ่มวัยรุ่นในยุคนั้น ประกอบด้วย ชันเงิน เนื่อนวล, โจอี้ บอย, ดีเจมังกร, เต็ง (ดีเจ Spydamonkee), เนย

(Suburbian), นัท Dujada ฯลฯ ที่ในเวลาต่อมาได้เข้ามาเป็นศิลปินเพลงฮิปฮอปที่มีบทบาทต่อวงการเพลงไทยสมัยนิยม

สาเหตุที่สไตลด์นตรีแร็ปและวัฒนธรรมฮิปฮอปเป็นสิ่งที่ถูกออกถูกใจต่อกลุ่มวัยรุ่นที่เล่นกีฬาสเก็ตบอร์ดนั้น มาจากความแปลกใหม่ในด้านการร้อง และในด้านดนตรีก็สามารถผลิตได้โดยคนคนเดียว ที่ไม่ต้องรวมกลุ่มตั้งวงดนตรีเหมือนแนวดนตรีอื่นๆ ทำให้ดนตรีแร็ปนั้นมีลักษณะของความยืดหยุ่น ฟรีสไตล์และอิสระในการแสดงออก โดยวัฒนธรรมฮิปฮอปที่นิยมเน้นการรวมกลุ่มจัดปาร์ตี้ได้สร้างความสนุกสนาน ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมและรวมกลุ่มของวัยรุ่น ได้เป็นเหตุผลที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มวัยรุ่นที่เล่นกีฬาสเก็ตบอร์ด ที่เป็นวัยรุ่นที่ค้นหา ความสนุกในชีวิต และชื่นชอบความท้าทาย ความไม่แน่นอน

การรับวัฒนธรรมฮิปฮอปในช่วงแรกของกลุ่มเด็กสเก็ตบอร์ดนั้นถือเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ที่ขัดกับขนบธรรมเนียมแบบสังคมไทย ดังนั้นภาพลักษณ์ของกลุ่มวัยรุ่นแบบเด็กแร็ป เด็กสเก็ต นั้นได้ถูกมองว่ามีความแปลกประหลาด ในด้านของการแต่งกาย ท่าทาง ที่ไม่เหมือนใคร ที่นำมาซึ่งการถูกมองในแง่ลบจากกลุ่มผู้ใหญ่

“เป็นกลุ่มแรกของสเก็ท ใส่กางเกงหลุดตุ๊ด โดนมองว่าเป็นเด็กแร็ป เด็กสเก็ต เด็กบอร์ด ช่วงนั้นฮิปฮอปก็เริ่มนิยมมากขึ้น การแต่งกายของวัยรุ่นก็เริ่มมากขึ้น กลัวจีบสาวไม่ติดก็มี ตอนสมัยก่อนแค่จับมือกันก็เท่แล้ว แล้วก็ไปเจอกันตามปาร์ตี้...”

วัยรุ่นสมัยใหม่นี้โคคดี เขายอมรับกันแล้ว ไม่ต้องลองผิดลองถูก สมัยนี้แต่งตัวแบบฮิปฮอปก็เท่อยู่ สมัยก่อนใส่หลุดตุ๊ดไปจีบสาวนะ โดนดูถูก ยุคเราเป็นยุคปฏิบัติ พวกเขามองแบบดูถูก ส่วนเรามองว่า กูจะเป็นอย่างนี้แหละ สักวันหนึ่ง คงหมดรอบแล้วสำหรับไอ้พวกเสื่อเรียบ (แต่ก็นานอยู่ นะ)

วัยรุ่นสมัยนี้ไม่ต้องมาเริ่มต้น สังคมมีพวกนี้อยู่แล้ว หรือแม้แต่ผู้หญิง สังคมยุคนี้ทำมาหมดแล้ว มีหมดทุกแนวแล้ว แต่ยุคเรานั้นยาก หรือยุคแหลม มอริสัน เขาก็ยาก แต่เขาไม่ตาย เขาแข็งแรง ในสายของเขา แต่ฮิปฮอปมันยาก เพราะมันวัยรุ่นมาก หากไม่มีเงินแล้ว ก็ต้องเปลี่ยน” (สัมภาษณ์ตามาระ, สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2549)

รูปแบบของการรวมตัวของ การรับวัฒนธรรมฮิปฮอปในยุคแรกนี้มีลักษณะของการรวมตัว จัดปาร์ตี้ การมีดีเจ เปิดแผ่น การร้องแร็ป ที่พยายามเลียนแบบให้เหมือนกับวัฒนธรรมฮิปฮอปของ ต่างประเทศ ที่จะมีการรวมกลุ่มเพื่อนพากันไปฟังเพลงตามคลับบาร์ ปาร์ตี้เฮ้าส์ มีกลุ่มเพื่อนเด็ก นานาชาติมาร่วมด้วย มีการเต้นแร็ป โดยกลุ่มนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเป็นกลุ่มที่นำเอา วัฒนธรรมวัยรุ่นจากต่างประเทศมาเผยแพร่ ทำให้สังคมของผู้ที่ชื่นชอบดนตรีแร็ปและวัฒนธรรม ฮิปฮอปขยายตัวมากขึ้น

ในยุคนี้เองจะสังเกตเห็นได้ว่าสังคมเมืองอย่างกรุงเทพฯ ที่เริ่มมีความเจริญในด้านวัตถุ และเทคโนโลยีที่รับมาจากตะวันตกเข้ามาสูง ทำให้สังคมเมืองในกรุงเทพฯ นั้นมีการเปลี่ยนแปลง ในด้านพื้นที่ ที่มีห้างสรรพสินค้า ขนาดใหญ่ การก่อสร้างตึกสูง การมีเฟรนไชส์ของร้านอาหาร ที่มาจากตะวันตก ที่มีการติดต่อสื่อสารกับตะวันตกมากขึ้น การเกิดโรงเรียนนานาชาติ และพื้นที่ ใหม่ ๆ สำหรับกลุ่มวัยรุ่น ทำให้สังคมไทยในช่วงนี้จึงเป็นช่วงของการรับวัฒนธรรมฮิปฮอปได้เริ่มก่อ ตัวขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นในสังคมไทย

โดยสรุปแล้วสำหรับวงการเพลงไทยสมัยนิยมในยุคนี้เป็นช่วงที่ธุรกิจค่ายเพลงเริ่มที่จะสรรหา ลีลาใหม่เข้ามาใช้ในผลงานเพลง โดยมีลักษณะที่ปรากฏของสไตล์การร้องแร็ป หรือ ลีลาที่ร้อง กึ่งพูดซึ่งเป็นสิ่งที่แปลกจากขนบการร้องเพลงไทยสมัยนิยมจากยุคที่ผ่านมา โดยอิทธิพลที่เด่นชัด ที่สุดในช่วงนี้จะเห็นจากการที่ค่ายเพลงใหญ่มุ่งผลิตศิลปินแนวรีปอย่าง ศิลปิน เจ เจตริน วรรณะสิน กับ ศิลปินทัช ณ ตะกั่วทุ่งเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามในยุคก่อนที่สังคมไทยจะปรากฏถึง ผลงานเพลงแร็ปในสื่อสารมวลชนไทยขึ้นอย่างเต็มตัวนั้น การรับวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปจาก สหรัฐอเมริกา ได้ปรากฏในรูปแบบของกระแสการรับเอาสไตล์การร้องแบบแร็ป การเต้นเบรคแดนซ์ และแฟชั่นการแต่งกาย หากแต่การเกิดขึ้นของวัฒนธรรมวัยรุ่นฮิปฮอปอย่างแท้จริงนั้นยังไม่ปรากฏ การรับวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปจึงได้เกิดขึ้นเฉพาะภายในกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มเล็กๆ ที่เลือกรับเอาความแปลกใหม่ทางวัฒนธรรมนี้เข้ามา เพื่อสร้างความแตกต่างจากกลุ่มวัยรุ่นทั่วไป ที่เป็นลักษณะของการมีต้นทุนทางวัฒนธรรมต่อการเป็นศิลปินแนวแร็ปฮิปฮอปที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในเวลาต่อมา

5.2 ช่วงแนวดนตรีแร็ปปรากฏขึ้นในวงการเพลงไทยสมัยนิยม (พ.ศ. 2535-2544)

ในช่วงพ.ศ. 2535 กระแสเพลงโลกมีความคึกคัก เป็นยุคที่ดนตรีอัลเทอร์เนทีฟมีอิทธิพลอย่างสูง ในอังกฤษ โดยศิลปินที่ได้รับความนิยม ได้แก่วงดนตรีแนวบริตป๊อป อย่างวง Oasis, Blur, Suede ฯลฯ ส่วนวงการเพลงในสหรัฐอเมริกา แนวดนตรีอัลเทอร์เนทีฟ และสไตส์ดนตรีกรันจ์ ก็เป็นที่นิยม ที่มีวงดนตรีดังอย่าง R.E.M., Nirvana, Soundgarden, Pearl Jam เป็นต้น ส่วนวงการเพลงแร็ปในสหรัฐอเมริกานั้นศิลปินที่เป็นที่นิยมในขณะนั้นได้แก่ศิลปินอย่าง Vanilla Ice, MC Hammer, Kriss Kross ซึ่งอิทธิพลจากศิลปินแร็ปดังกล่าวก็ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่นไทยในเมืองจำนวนหนึ่ง และอิทธิพลของวงการเพลงจากต่างประเทศได้เป็นสาเหตุอย่างหนึ่งสำหรับค่ายเพลงไทยที่มุ่งผลิตศิลปินในแนวที่กำลังได้รับความนิยมตามกระแสนดนตรีจากต่างประเทศ

โดยผลงานที่เป็นกระแสหลักของวงการเพลงไทยในยุคนี้ที่ได้รับความนิยมในปี พ.ศ. 2535 ได้แก่ผลงานของศิลปิน อำพล ลำพูน ในซิงเกิ้ลชุด "วัตถุไวไฟ", ธเนศ วรากุลนุเคราะห์ ในผลงานชุด "รีดคกระบพไม้", อลิศ คริสตัน ชุด "ทำทนาย", บิลลี่ โอแกน ชุด "ทรงเครื่อง" และใหม่ เจริญปุระ ในชุด "ความลับสุดขอบฟ้า" นอกจากนี้ศิลปินหน้าใหม่ในปีนี้เป็นคือ "มอส" ปฏิภาณ ปฐวีกานต์ ที่ออกผลงานชุด "เฮ้อเฮอ" ซึ่งผลงานส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่เป็นศิลปินจากค่ายเพลงแกรมมี่ที่ได้รับความนิยม และในปีเดียวกันนี้ก็มีวงดนตรีรีดคแนวเฮฟวีเมทัล เกิดขึ้นอีก 3 วง คือ วงยูเรเนียม, วงคาไลโดสโคป และวงย้ง บลัด

ผลงานเพลงส่วนใหญ่ของค่ายเพลงแกรมมี่ฯ, อาร์ เอสฯ หรือ นิธิทัศน์ นั้นต่างมีกลยุทธ์การตลาดสำหรับกลุ่มผู้ฟังขนาดใหญ่ โดยพยายามยึดครองตลาดของกลุ่มคนฟังที่แตกต่างกัน ดังนั้นในยุคนี้ หนทางอย่างหนึ่งในการที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจเพลงได้แก่การมุ่งเจาะตลาดกลุ่มผู้ฟังเพลงกลุ่มย่อย หรือการค้นหาตลาดผู้ฟังเพลงกลุ่มใหม่

วงการเพลงไทยสมัยนิยมในยุคนี้เริ่มเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ที่สังเกตได้จากการมีผลงานเพลงในแนวใหม่ๆ อาทิเช่น อัลเทอร์เนทีฟ, แร็ป, แดนซ์ ฯลฯ และมีการเกิดขึ้นของแนวเพลงใต้ดิน ที่เป็นปฏิกิริยาของความเบื่อหน่ายผลงานเพลงจากค่ายใหญ่

ภาพที่ 20 ปกเทปศิลปินวง TKO ศิลปินแร็ปกลุ่มแรกของไทย

ในปีพ.ศ. 2535 “TKO” ถือเป็นกลุ่มศิลปินที่มีภาพลักษณ์ของศิลปินแร็ปเกิดขึ้นเป็นกลุ่มแรกในประเทศไทย และถือเป็นจุดกำเนิดวัฒนธรรมฮิปฮอปในประเทศไทยอย่างแท้จริง “TKO” ออกผลงานเพลงชุดแรก คืออัลบั้ม “TKO Original Thai rap” ภายใต้สังกัด “คีตา เร็คคอร์ด” ที่ประกอบด้วยสมาชิก 3 หนุ่ม และ 1 สาว ได้แก่ “Alex”, “T.J.”, “ชัย” และ “Velma” ที่มี “ชัย” TKO เป็นคนไทยเพียงคนเดียวในวง โดยผลงานชุดนี้มี “สุกี้” กมล สุโกศล แคลปป์, “บอย โกสิยพงษ์” และ “ปฐมพร ปฐมพร” เป็นผู้ควบคุมดูแลผลงานเพลง

“เพราะว่า ทีเคโอเกิดขึ้นในสภาพที่กระแสอินดี้กำลังเกิด คนไม่มีทางเลือกในการฟังเท่าไร และคุณสุกี้ที่เพิ่งกลับมาจากนอกนั้นมีความพร้อม มีเงินที่อยากทำอะไรแบบนี้มากกว่า และเป็นเพราะคนเบื่อ มีค่ายเพลงสองสามค่าย วนอยู่แต่ แกรมมี่ อาร์เอส ออนป้า และนิรติศน์ ซึ่งแกรมมี่ก็มีสไตล์เพลงแบบร้อยเนื้อทำนองเดียว ส่วนอาร์เอสก็ยังเป็นแบบโลดป๊อป นิรติศน์ก็มีหยิบสิบ อภิมหามตะนิรันดรกาล เป็นช่วงขาลง ถึงเป็นช่วงของทางเลือกที่ไม่ได้เข้ามาเป็นกระแสหลัก...” (ต่อพงษ์ เศวตามร์, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2549)

อัลบั้มของศิลปิน TKO เป็นปรากฏการณ์แปลกใหม่ต่อวงการดนตรีไทย เนื่องจากสไตล์เมโลดี้ ทำนองเพลง มีความแตกต่างจากเพลงที่มีอยู่ในขณะนั้น ซึ่งส่วนใหญ่เพลงในกระแสส่วนใหญ่ขณะนั้นคือเพลงแนว ป๊อป หรือ ป๊อปรีด และผลงานชุดนี้มีความแปลกใหม่ต่อวงการเพลงไทย ในแง่ของการเป็นอัลบั้มเพลงต้นแบบของงานเพลงแร็ปในไทย โดยมีจุดเด่นในเรื่องเนื้อหาที่หยิบเอาลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมความเป็นไทย อย่างศิลปะแม่ไม้มวยไทย ความหลากหลายทางภาษาที่มีตั้งแต่ ภาษาไทย , ภาษาอังกฤษ, ภาษาพูด, คำสองแง่สองง่าม และ ศัพท์สแลงวัยรุ่น

ส่วนเนื้อหาที่กล่าวถึงชีวิตประจำวัน และมีท่อนแร็ปภาษาอังกฤษผสมรวมอยู่ในด้านดนตรีนั้น ประกอบด้วยเสียงดนตรีที่หลากหลาย มีปรากฏถึงเสียงของเทคนิคการสแครตช์ เสียงหวอรถไซเรน และการเอาท่อนเพลงในสไตส์ต่างๆมาผสมผสาน ส่วนสไตส์การร้องนั้นเป็นลักษณะของการพูด ท่อนสั้นๆ ที่ประกอบกันไม่ก็พยางค์ และคำคล้องจองเชื่อมต่อกัน ซึ่งถือเป็นผลงานแร็ปต้นแบบ ในเรื่องของสไตส์เพลงแร็ป ของไทยในเวลาต่อมา สำหรับเพลงเด่นที่ถูกโปรโมตที่ทำให้วง TKO เป็นที่รู้จักนั้นคือ เพลง "ว้าว" ที่มีเนื้อหาสองแง่สองง่าม ที่มีท่อนเนื้อร้องดังนี้

"...พี่เล่นว่าวจุฬา	ส่วนน้องยาเล่นบักเป้า (ซ้ำ 4 ครั้ง)
(ท่อน Rap) ว่าวพี่ตัวใหญ่	ค่อยๆขึ้นไป ติดลมบนสบาย
ว่าวน้องเป็นเด็กเล็ก	พี่ต้องคอยเช็ดสาย
ตอนจะขึ้นน้องต้องรีบชัก	อย่าให้เสียหลัก เดี่ยวจะหกล้มได้
ชักพี่บอกว่าชัก พี่บอกว่าชัก	พี่บอกว่าชัก พี่บอกว่าจวนแล้วน้อง เร็วเข้า
พี่เล่นว่าวจุฬา	ส่วนน้องยาเล่นบักเป้า (ซ้ำ 4 ครั้ง)
(ท่อน Rap) น้องเล่นกับพี่จนเหนื่อย	น้องบอกว่าเมื่อย น้องอยากกินน้ำ
พี่เองก็ล้า ปล่อยให้ว้าวตกตรงหน้า	น้องก็เลยตกใจใหญ่..."

(เพลง "ว้าว")

ในช่วงปีพ.ศ. 2535 นอกจากกลุ่มศิลปิน TKO แล้ว ค่ายเพลงขนาดใหญ่ต่างๆ ก็เริ่มผลิต เพลงและศิลปินที่มีการนำสไตส์ดนตรีแร็ปและวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามาผสมผสาน ที่ได้แก่ผลงาน ของ ศิลปิน ตู๊ ดิเรก อมาตยกุล ที่มีภาพลักษณ์โดดเด่นในสไตส์การเดินเบรคแดนซ์ ได้ออกผลงาน เพลงในจังหวะที่สนุก หรือในสไตส์เต้นรำ ที่เป็นแบบดนตรีร่าวก ในชุด "ติด ตะ ลิด ตี๊ด ซิ่ง" กับค่าย เพลง นิธิทัศน์โปรโมชั่น ส่วนค่ายอาร์ เอส โปรโมชั่นก็ออกผลงานของศิลปิน แร็ปเตอร์ ที่ ประกอบด้วย จอนนี่ อันวาร์ และ หลุยส์ สก๊อต ที่มีภาพลักษณ์ของวัยรุ่นแบบอเมริกัน ที่มีการแต่ง กายในสไตส์เสื้อผ้ากีฬาเบสบอลอเมริกัน และกางเกงทรงกระบอกสามส่วนตัวใหญ่

“ตอนที่เคโอทำก็เกิดกระแสเพลงเต้นรำ ช่วงเอ็มซีแอมเมอร์เข้ามา ขณะที่แร็ปแท๊ๆ วงรันดีเอ็มซีได้รับความนิยมลดลง แต่ต้องเข้าใจว่า ดนตรีแร็ปมันได้ไปผสมกับดนตรีแนวอื่นๆ เป็นฮิปฮอปมันเก้ มันเท่ ซึ่งดนตรีในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นค่ายอย่างแกรมมี่ อาร์เอส เข้าดูตลาดจากเมืองนอกว่าตอนนั้นอะไรดัง เช่นพวกค้ายิปฮอปมันเริ่มดัง มันยึดครองบิลบอร์ด ทำให้มันเป็นกระแสโลก ที่ทำให้ช่วยไม่ได้ที่จะต้องผลิตศิลปินในแบบนี้ขึ้นมา” (ต่อพงษ์ เสวดามร์, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2549)

นอกจากจะมีผลงานในแนวแร็ปที่เป็นดนตรีเต้นรำสมัยใหม่อย่างหนึ่งแล้ว ในปีเดียวกันนี้ ยังได้ปรากฏถึงแนวดนตรีสไตส์แดนซ์เทคโนโลยี ที่เกิดขึ้นจากผลงานโดยศิลปิน สมเกียรติ อริยะชัยพาณิชย์ ศิลปินรีมิคซ์ จากคลื่นวิทยุสไมล์เรดิโอ ที่ออกผลงานชุด Z-Mix กับค่ายมูเซอร์ ของประกาศ ชลครานนท์ โดยมีทีมงานอย่าง สุกี้ กมล สุโกศล แคลปป์ และ บอย โกสิยพงษ์ ซึ่งการร่วมงานนี้ถือเป็นจุดแรกของการร่วมงานที่นำไปสู่การก่อตั้งค่ายเพลง Bakery Music Production ในเวลาต่อมา โดยศิลปินสมเกียรติ อริยะชัยพาณิชย์ นั้นถือเป็นศิลปินคนแรก ที่บุกเบิกให้วงการเพลงไทย ได้ริเริ่ม สร้างสรรค์บทเพลงแนวรีมิคซ์ ขึ้น รวมทั้งเป็นผู้สร้างกระแส เพลงแดนซ์ให้ได้รับความนิยมกว้างขวางมากขึ้นในวงการเพลงไทย

ในยุคนี้สังคมไทยเริ่มมีผลงานเพลงใต้ดินที่ปฏิเสธงานแบบค่ายเพลง ที่เป็นผลงานที่ผลิตและจัดจำหน่ายเอง โดยมีเนื้อหาที่เน้นอุดมการณ์ หรือ เนื้อหาที่รุนแรง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลงานในแนวเมทัลที่มีเนื้อหารุนแรง ผลงานเพลงในรูปแบบเพลงใต้ดินในยุคนี้ส่วนใหญ่เป็นบทเพลงในสไตส์แนวเฮฟวี เมทัล, สปีด เมทัล และเดธ เมทัล ที่ได้แก่ วงดอนผีบิน, ซีเปีย, เฮฟวี่มด เป็นต้น

ในด้านกลุ่มผู้ฟังเพลงในยุคนี้เริ่มมีความหลากหลายมากขึ้น โดยกลุ่มผู้ฟังเพลงในแนวเต้นรำสมัยใหม่จากต่างประเทศ ก็มักจะมีรสนิยมในการชอบเที่ยวกลางคืน การเที่ยวผับหรือเควคเพื่อเต้นรำ ควบคู่ไปด้วย โดยกลุ่มนักฟังเพลงที่ชอบฟังแหวกแนว ในยุคนี้ จะสามารถซื้อหาเพลงเหล่านี้ได้จากเทปละเมิดลิขสิทธิ์ ยี่ห้อ "พีค็อค" ซึ่งก็จะมีผลงานเพลงฮิปฮอปของต่างประเทศที่ได้รับความนิยมในยุคนั้นได้แก่ผลงานของศิลปิน MC Hammer และวง Run DMC โดยผลงานเพลงร็อกกระแสหลักในยุคนี้เป็นช่วงที่ไม่มี ความแปลกใหม่มากนัก และวงการเพลงร็อกระดับโลกก็ไม่มี ความโดดเด่นมากนัก จึงทำให้ทางเลือกของการฟังเพลงนอกกระแสได้รับความนิยมมากขึ้น มีแนวเพลงให้เลือกฟังตั้งแต่ แนวเพลง แร็ป, สปีดเมทัล, แทรช หรือ เดธเมทัล ที่แตกสายมาจากแนวเพลงร็อก

ขณะที่กลุ่มผู้ฟังเพลงแนวแร็ปหรือกลุ่มที่ฟังดนตรีเต้นรำสมัยใหม่ของไทยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยรุ่นในเมือง กลุ่มวัยรุ่นที่เล่นกีฬาสเก็ตบอร์ด ที่มักมีกิจกรรมการนัดเที่ยวผับ การจัดปาร์ตี้ ที่เป็นสังคมแบบเด็กนานาชาติเกิดขึ้น และข้อสังเกตที่พบเห็นได้อีกประการหนึ่งสำหรับสังคมไทยยุคนี้ในด้านวงการบันเทิงเริ่มให้ความสนใจกับวัยรุ่นที่เป็นลูกครึ่ง ที่มักถูกชักชวนเข้าสู่วงการบันเทิง เพื่อเป็นดารารหรือศิลปินนักร้อง เป็นการบ่งบอกว่าสื่อสารมวลชนของไทยได้เริ่มมีรสนิยมที่ชื่นชอบความเป็นตะวันตกมากขึ้น

ในขณะเดียวกันแนวเพลงป๊อป ซึ่งเป็นเพลงกระแสหลักในยุคนี้ก็ได้พัฒนาตนเองไป อย่างไม่หยุดยั้ง ที่แต่ละค่ายต่างพยายามใช้ความได้เปรียบในด้านเครื่องมือทางธุรกิจและสื่อต่างๆเพื่อโปรโมทเทปเพลงและศิลปินของตนเอง โดยมีการทุ่มงบประมาณจำนวนมหาศาล มีการวางแผนการตลาดอย่างเป็นระบบ สิ่งให้เห็นชัดของเพลงป๊อปยุคนี้ คือ การเอาดารามีชื่อเสียงในด้าน การแสดง เดินแบบ หรือ นักกีฬา ฯลฯ ที่มีชื่อเสียงอยู่ก่อนแล้วมาสร้างให้เป็นนักร้องและออกอัลบั้ม เทปเพลง โดยวางแผนการใช้สื่อเป็นจังหวะ ที่ทำให้เพลงแนวรีดคเป็นแนวเพลงกระแสรองจากแนวเพลงป๊อป หรือเพลงป๊อปรีดค ที่ยังคงเป็นเพลงกระแสหลัก ในยุคนี้มีเทปเพลงของดารารหลายคน ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เช่น ธงไชย แมคอินไตย์, อำพล ลำพูน, พงษ์พัฒน์ วชิรบรรจง, ใหม่ เจริญปุระ, มาซา วัฒนพานิช ฯลฯ

ในด้านกระบวนการผลิตเทปเพลงก็มีการพัฒนา ที่นอกเหนือจากการแต่งเพลงและการเรียบเรียงเสียงประสานที่ดีขึ้นแล้ว การบันทึกเสียงในยุคนี้ก็มีพัฒนาการขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจเทปเพลง การลงทุนสร้างห้องสตูดิโอที่ใช้บันทึกเสียงร้องและเสียงดนตรีในยุคนี้มีมูลค่านับสิบล้าน มีการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยซึ่งสั่งซื้อมาจากต่างประเทศใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์, ซินธิไซเซอร์, เสียงตัวอย่าง เป็นต้น ทำให้เพลงที่ผลิตในยุคนี้มีคุณภาพดีขึ้นกว่ายุคก่อน และเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดแนวเพลงใหม่ๆแตกแยกย่อยมากขึ้นในยุคนี้

ในปี พ.ศ. 2536 มีวงดนตรีแนวเฮฟวีเมทัล ที่มีสมาชิกที่แยกวงมาจากวง ดิโอฟาร์ โปรเจค คือ วง หิน เหล็ก ไฟ สังกัดอาร์ เอส โปรโมชัน ที่ได้รับความนิยมและมียอดจำหน่ายของเทปสูงสุด เป็นประวัติการณ์สำหรับแนวเพลงรีดค นอกจากนี้ ศิลปินหน้าใหม่อย่าง "เต๋า" สมชาย เข้มกลัด ได้ออกผลงานอัลบั้ม "หัวใจ" ที่เป็นผู้นำแพ้น้้้นการแต่งกายสไตล์ผ้าคาดหัว กับ เสื้อแขนยาวลายสก๊อต และกางเกงสามส่วน รองเท้ายี่ห้อ ด็อกเตอร์มาร์ติน

ผลงานชุดที่สองของ ศิลปิน เจ เจตริน ในชุด 108-1009 สังกัดค่ายเพลงแกรมมี่ เอนเตอร์เทนเมนต์ มีลักษณะเป็นแนวเพลงแบบป๊อปเร๊ฟยังคงประสบความสำเร็จและได้รับการตอบรับจากกลุ่มแฟนเพลงวัยรุ่นเป็นอย่างดี โดยมีเพลง “ยุ่งน่า” เป็นเพลงเด่น ที่ส่งผลให้วัยรุ่นไทยจำนวนมากเริ่มหันมาให้ความสนใจกับสไตล์ดนตรีแบบเร๊ฟมากขึ้น

ในส่วนของอัลบั้มเพลงแนวแดนซ์ ก็มีผลงานอัลบั้ม “Volume 10” ของศิลปินสมเกียรติ อริยชัยพานิช หรือ “Z-mix” ซึ่งเป็นศิลปินแนวอิเล็กทรอนิกส์มีกรู๊ป รุ่งแรกของไทย ซึ่งในเพลง “ตาอินกับตานา” โดยผลงานชุดนี้ได้ปรากฏเครดิตชื่อของ “บอย โกสิยพงษ์” เป็นผู้ที่เขียนคำร้องเกือบทั้งหมด รวมถึงการปรากฏชื่อ “Joeyboy” เป็นผู้ร้องเร๊ฟเป็นครั้งแรกในเพลงนี้

แม้ว่าวง TKO จะได้สร้างความแปลกใหม่ต่อวงการเพลงไทย แต่ก็ไม่ได้ประสบความสำเร็จในด้านยอดขายมากเท่าใด ดังนั้นแนวเพลงเร๊ฟนั้นยังคงเป็นแนวเพลงที่ไม่ได้ประสบความสำเร็จมากเท่าใด ซึ่งกระแสความนิยมในเพลงเร๊ฟสำหรับสังคมไทยในช่วงนี้จึงเป็นกระแสความนิยมเพียงช่วงสั้นๆที่ยังคงต้องอาศัยระยะเวลา และปัจจัยอื่นๆ จนกว่าที่แนวดนตรีนี้จะได้รับความนิยมมากขึ้น อย่างไรก็ตามการเกิดขึ้นของวงดนตรีเร๊ฟวงแรกของไทยได้ส่งอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่นในการให้ความสนใจในแนวดนตรีนี้เพิ่มมากขึ้น

ในปีพ.ศ. 2537 ถือเป็นปีที่วงการเพลงไทยมีการเติบโตขึ้น และประกอบด้วยเหตุการณ์สำคัญๆสำหรับวงการเพลงไทยที่เกิดขึ้น โดยเพลงกระแสหลักในปีนี้ได้จัดได้ว่าเป็นปีทองของดนตรีร็อก เนื่องจากความนิยมที่ต่อเนื่องของเพลงร็อกจากปี 2536 อย่างเพลงของวง หินเหล็กไฟ, อัลนิวสันต์, อำพล ลำพูน และวงไฮร็อก และในปีนี้อีกก็มีเทปเพลงร็อกออกสู่ท้องตลาดมาเป็นจำนวนมากเป็นประวัติการณ์ ที่มีมากกว่า 30 ชุด เช่นผลงานของวง คาไลโดสโคป ชุดเหนือ กาลเวลา, อำพล ลำพูน ชุด ม้าเหล็ก, โดม มาร์ติน ชุด กุหลาบไฟ, ธนพล อินทฤทธิ์ ชุด ที่ของเสือ, เป้ ไฮร็อก และ พิสุทธิ์ ชุด ร็อก อำพัน เป็นต้น

ภาพที่ 21 “สุกี้” กมล สุโกศล แคลปป์

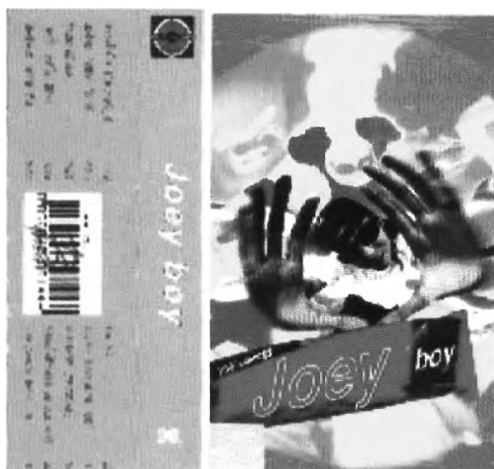
ในปีนี้ได้เกิดค่ายเพลงที่มีบทบาทต่อการสถาปนาของแนวดนตรีแร็ปไทยอย่างมั่นคง ได้แก่การเกิดของค่ายเพลง "เบเกอร์ มิวสิค" เป็นค่ายเพลงที่สร้างทางเลือกใหม่ให้กับกลุ่มผู้ฟังสมัยใหม่ ที่มีผู้ร่วมก่อตั้งหลักได้แก่ "สุกี้" กมล สุโกศล แคลปป์, บอย โกสิยพงษ์, สมเกียรติ อริยชัยพาณิชย์ และ สาลินี ปันยารชุน ซึ่งศิลปินแรกของค่ายเพลงเบเกอร์ ได้แก่ วง "โมเดิร์น ด็อก" โดยเพลง "บุษบา", "กะลา", "ก่อน" เป็นเพลงที่สร้างชื่อเสียงให้กับวงโมเดิร์นด็อก เป็นที่รู้จักของนักฟังเพลงไทย และเป็นจุดเริ่มของช่วงเวลา ที่เรียกว่า "ยุคอัลเทอร์เนทีฟ ครงเมือง" โดยการแจ้งเกิดของวงโมเดิร์น ด็อก ถือเป็นการแจ้งเกิดของค่ายเพลง เบเกอร์ มิวสิค ด้วยเช่นกัน

ค่ายเพลง "เบเกอร์" เป็นค่ายเพลงที่มีบทบาทต่อกลุ่มวัยรุ่นในกรุงเทพฯมากที่สุด กลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่ คือกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในเมือง ซึ่งที่ตั้งของค่ายเพลงเบเกอร์เองก็อยู่ในบริเวณสยามลแควร์ที่เป็นแหล่งศูนย์รวมวัยรุ่น นอกจากนี้ผลของความนิยมในวงโมเดิร์น ด็อก และค่ายเบเกอร์ ทำให้เกิดกระแสดนตรีอัลเทอร์เนทีฟ และค่ายเพลงอินดี้เกิดขึ้นในเมืองไทยอย่างกว้างขวาง ได้เกิดค่ายเพลงอินดี้ noteworthy ในช่วงปี 2538 - 2540 ขึ้นมากถึง 89 ค่าย ซึ่งเป็นสิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นถึงความเติบโตของกระแสเพลงนี้เห็นได้จากการจัดมหกรรมคอนเสิร์ตอัลเทอร์เนทีฟอย่าง Hot Wave Rock Marathon ทั้งสองครั้ง

สำหรับ "สุกี้" กมล สุโกศล แคลปป์ ถือเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีความใหม่และแหวกแนวในสังคมไทย เนื่องจากเคยศึกษาทางด้านดนตรีในนิวยอร์ก ที่ทำให้มีการซึมซับเอาวัฒนธรรมดนตรีที่ได้พบเห็นมาประยุกต์ใช้ในสังคมไทย จึงมักเป็นผู้นำเสนอช่องทางหรือทางเลือกใหม่ ทางดนตรีให้กับสังคมไทย ตั้งแต่การเป็นผู้ดูแลผลงานของศิลปินแร็ป วงTKO และเล็งเห็นความสามารถของวงโมเดิร์น ด็อก เป็นต้น เมื่อคุณสุกี้ สำเร็จการศึกษาทางด้านซาวด์เอนจิเนียร์มาจากนิวยอร์ก และกลับมาเมืองไทยเขาได้ทำงาน freelance ด้าน sound engineer และมีผลงานเพลงของตัวเองเป็นครั้งแรกช่วงปี 2535 ที่ถูกบรรจุไว้ในหนึ่งเพลงในอัลบั้ม "พฤษภาทมิฬ Tribute" ของ นุภาพ สวัสดิ์รัจ นักดนตรีที่มีชื่อเสียงในยุคนั้น หลังจากนั้นในวัยเพียง 22 ปี เขาได้ร่วมงานกับสมเกียรติ อริยชัยพาณิชย์ และ บอย โกสิยพงษ์ ก่อตั้งบริษัทเบเกอร์ มิวสิค สำหรับการสร้างงานเพลงโฆษณา และเป็น production house ให้กับค่ายเพลงต่างๆ

และในปีเดียวกันนี้ มีเหตุการณ์สำคัญทางดนตรีที่สำคัญคือ การจัดงานมหกรรมดนตรีบันเทิงคดี เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ที่ศูนย์เยาวชนไทย - ญี่ปุ่น ดินแดง โดยงานนี้มีผู้ชมที่เป็นวัยรุ่นและนักฟังเพลงหัวสมัยใหม่ให้ความสนใจร่วมงานนับหมื่นคน ในงานประกอบด้วย

นิทรรศการเกี่ยวกับดนตรีป๊อปของตะวันตกในยุคต่างๆ การสาธิตเครื่องดนตรีสมัยใหม่ การจำหน่ายหนังสือ เทปเพลง และแผ่นซีดี มีการแสดงสดของดนตรีในแนวต่างๆ แต่รายการที่ผู้ชมให้ความสนใจมากที่สุดคือ การแสดงดนตรีแนวอัลเทอร์เนทีฟของ วงโมเดิร์นด็อก และแนวเฮฟวีเมทัลของวง ไดโอฟาร์ โปรเจ็ค วงเดอะ เรน และ มาโนช พุฒตาล เหตุการณ์นี้ได้บ่งบอกถึงการขยายตัวของตลาดกลุ่มผู้ฟังเพลง และความหลากหลายที่เกิดขึ้นในวงการเพลงไทยอย่างชัดเจน

ภาพที่ 22 อัลบั้ม “Joey boy”

จนกระทั่งในปลายปีพ.ศ. 2537 ศิลปินคนที่สองของค่ายเบเกอรี่ได้แก่ ศิลปิน “โจอี้ บอย” ที่มีสมเกียรติ อริยะชัยพาณิชย์ เป็นโปรดิวเซอร์ ได้ออกผลงานชุดแรก “Joeyboy” ในแนวเพลงแร็ปที่สร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการเพลงในฐานะที่เป็นศิลปินแร็ปวัยรุ่นคนแรกที่มีเอกลักษณ์ของการแต่งกายด้วยกางเกงทรงกระบอกขาใหญ่ ที่มีกระเป๋าประดับข้างคล้ายกางเกงทหาร และมีการนุ่งกางเกงแบบหลุดกัน คาดเข็มขัดในลอนที่ปล่อยสายเข็มขัดยาวลงมา ที่กลายเป็นแฟชั่นอันได้รับความนิยมอย่างสูงในหมู่วัยรุ่นย่านสยามสแควร์ กรุงเทพฯ และผลงานเพลงของศิลปินโจอี้ บอย ก็มีสไตล์การร้องแร็ปที่แตกต่างจากศิลปินที่ทำการร้องแร็ปทั้งหมดที่แล้วมา ที่ลีลาเสียงร้องแบบกวนๆ และมีการร้องที่รวดเร็ว ส่งผลให้ในเวลาต่อมาเพลง “เอ-โหด” และเพลง “รักเธอไม่มีหมด” ของศิลปินโจอี้ บอยได้ติดอันดับต้นๆของชาร์ตเพลงตามคลื่นวิทยุ ที่ส่งผลให้ ค่ายเพลงใหม่อย่าง “เบเกอรี่ มิวสิค” เริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น

(สร้อย) อะ-โหด-สะ-เร-นา-บึง-โหด-นา-บึง-สะ-เร-นา-โปด

(แร็ป) 6 โมงเช้าตื่นขึ้นมา	ล้างหน้า ล้างตา
บอกกับตัวเองเอาไว้ว่า	วันนี้จะไปตักบาตร ให้จิตใจสะอาด
คลาดแคล้ว บาเทา	พอลกลับมาถึงบ้าน เราก็กินเปิดวิทยุฟังเพลง
เคารพธงชาติ	ตามแบบฉบับของ เด็กบ้านชาติพัฒนา

(เพลง "เอ โหด")

ก่อนหน้าที่จะมาเป็นศิลปินโจอี้ บอย นั้นจุดเริ่มในการฟังเพลงแร็ปได้เริ่มตั้งแต่อายุ 14-15 ปี โดยเขาเป็นวัยรุ่นที่โปรดปรานในกีฬาสเก็ตบอร์ด และเป็นวัยรุ่นกลุ่มแรกที่เล่นสเก็ตบอร์ดกันตามข้างถนนและรับเอาสไตล์แบบ สตรีท เข้ามาเล่นในพื้นที่ใจกลางเมือง สำหรับที่มาของชื่อ "โจอี้ บอย" ตั้งโดยอดีตแฟนของเขา โดยมีเพลง "เอ-โหด" เป็นเพลงแรกที่แต่งเอง โดยมีกลุ่มเพื่อนที่เล่นสเก็ตบอร์ดได้แก่ ชันเงิน, ที และ ดีเจมังกร มาตั้งแต่อายุ 13-14 ปี ที่เป็นกลุ่มที่เริ่มรับเอาวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามาด้วยกันภายในกลุ่มเพื่อนๆที่มีการแบ่งปันข้อมูลในเรื่องวัฒนธรรมฮิปฮอปกัน

"เข้ามาเป็นศิลปินแร็ป เพราะอยากจะเป็น เริ่มจากการหัดด้วยตนเอง ชอบ ฟังเพลงมาเยอะ เขียนและร้องเอง จนกระทั่งมาเจอกับพี่ บอย โกสิยพงษ์ พี่สมเกียรติ พี่ลุก็ เราได้เดินทางไปออดิชั่น ค้นพบว่าดาวแบบ อคาเดมี่ แฟนตาซี...

...เรื่องเนื้อหาคอนเซ็ปต์ของเพลงก็เป็นตัวเรา ส่วนที่เขาคะช่วยเรื่องดนตรี ซึ่งอิทธิพลจะร้องในสไตล์แบบ Apache Indian, shaggy ฯลฯ ฟังมากับเพลงแร็ปที่ร้องเร็วและเร็ว" (โจอี้ บอย, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2549)

ผลงานเพลงแร็ปของโจอี้ บอยได้ทำให้แนวเพลงแร็ป และสไตล์ฮิปฮอป ได้ขยายวงกว้างสู่กลุ่มผู้ฟังวัยรุ่นอย่างแท้จริง และมีอิทธิพลต่อกลุ่มวัยรุ่นในการเป็นผู้นำในด้านแฟชั่นการแต่งกายอีกด้วย แต่ในยุคนี้แม้ว่าวัฒนธรรมดนตรีฮิปฮอปจะได้เริ่มปรากฏแต่ก็พบว่า วัฒนธรรมนี้ยังมีความใหม่ต่อสังคมไทยมาก และมีวัยรุ่นจำนวนน้อยที่นิยมในวัฒนธรรมนี้

“แร็ปในยุคแรกๆมีพีเจ, TKO, โจอี้ บอย ซึ่งพีเจแต่งตัวที่มีภาพคนดำ คนแรกมีแดนซ์เซอร์ มีสไตล์การแต่งกาย ยุคแรกๆ สเก็ทบอร์ดกับเพลงแร็ปในสังคมไทยจึงเริ่มนิยม สมัยก่อนในยุคแรกๆ การแต่งตัวแบบแร็ปยังไม่เป็นที่ยอมรับเท่าในปัจจุบัน การเล่นสเก็ทยุคนั้นบางคนก็เป็นแพชั่น ยังไม่ได้เล่นจริงจัง ก็ทำให้อีพฮอพโตมากในคนกลุ่มหนึ่ง...

...ตอนนั้นเพลงอีพฮอพในร้านเหล้าก็ยังมี เด็กนานาชาติก็เอาวัฒนธรรมชาติมันมา โดยในยุคนั้นคนไทยยังมองดูถูกความเป็นเด็กแร็ปเอามากๆ การแต่งกายเริ่มยอมรับ สามคนอย่าง เจ, TKO, โจอี้ ทำให้ได้รับความนิยม กลุ่มเพื่อนๆจะพากันไปฟังเพลงตามคลับบาร์ ปาร์ตี้เฮ้าส์ เป็นเด็กนานาชาติ แล้วก็มีเต้นแร็ป โดยกลุ่มโรงเรียนนานาชาติเขาก็เอาวัฒนธรรมของเขา ...

...ส่วนแร็ปยังคงถูกมองว่าแตกต่าง ทั้งๆที่คุณฟังรีอค ก็ต่างๆ เหมือนกัน เพียงแต่ แร็ป อีพฮอพเป็นสิ่งใหม่ยังไม่ค่อยได้รับการยอมรับ คนไทยมักไม่ค่อยยอมรับสิ่งใหม่ ซึ่งความจริงแล้วคนรุ่นก่อนก็รับวัฒนธรรมตะวันตกมาอยู่ดี หากเพียงแต่การรับวัฒนธรรมที่ต่างยุคสมัยกัน ทำให้ถูกมองว่าแปลกแตกต่างจากชาวบ้านเขา” (สิวากร มุตตามะระ, สัมภาษณ์, 8 ธันวาคม 2548)

และจากความสำเร็จในอัลบั้มแรกของศิลปิน โจอี้ บอย ทำให้ในอัลบั้มที่สอง “Joeyman” ในปีเดียวกันนี้ได้สร้างสีสันใหม่ให้กับอัลบั้มด้วยการเพิ่มกลุ่มเพื่อนอินเตอร์ขึ้นมา โดยมี แดน คาร์วอช และสาวเอวสวยที่ชื่อ “คริสติน” มาร่วมงานชุดนี้ ด้วยพรสวรรค์และความชาญฉลาดในการทำเพลง ที่นำเอาทำนองและท่อนเพลงฮิตเก่าๆมาทำใหม่ ได้สร้างความสนใจให้กับกลุ่มคนฟังเพลงแนวอื่นๆที่ให้ความสนใจกับ เพลงแร็ปในสไตล์ Raggae muffin โดยเพลง “ลอยทะเล” และเพลง “แม่คุณ” เป็นเพลงยอดฮิตที่มีส่วนช่วยให้อัลบั้มนี้ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดอัลบั้ม EP “Joey Boy ฉลองไม่ครบล้านตลับ” เป็นอัลบั้มอำลา ก่อนที่เขาจะไปศึกษาต่อต่างประเทศ

ในยุคนี้ลักษณะเด่นของงานเพลงจากค่ายเบเกอรี่คือ มีความทันสมัย ที่ตัดเพลงขายแบบซิงเกิ้ล หรือ เทป แบบห้าเพลง และการทำเพลงออกมาในหลายเวอร์ชันที่สร้างความแปลกใหม่ให้กับวงการเพลงของไทยในยุคนี้เป็นอย่างมาก เพลงของเบเกอรี่มีความหลากหลาย ในด้านสไตล์ดนตรีและอารมณ์เพลงที่หลากหลาย เป็นที่ติดใจของวัยรุ่น และเป็นค่ายเพลงเดียวที่

ประสบความสำเร็จในการสร้างศิลปินแร็ป ทำให้ศิลปิน โจอี้ บอย อาจเรียกได้ว่าเป็นศิลปินแร็ปเพียงคนเดียวในยุคนั้น ซึ่งศิลปินโจอี้ บอย ได้ให้สัมภาษณ์ในเบเกอรี่ มิวสิคแม็กกาซีน ฉบับเมษายน 2547 ว่าการเป็นศิลปินแร็ปเพียงคนเดียวในยุคนั้นถือเป็นงานหนักต่อการสร้างสรรค์ผลงานเพลง ซึ่งหากผลงานเพลงมีเนื้อหาหนักเกินไปคนก็ไม่ฟัง พอไม่ฟังมันก็จะไม่เกิด เลยต้องเน้นการผสมผสาน เพื่อให้เกิดกลุ่มของแฟนเพลงในแวดวงสตรีนี้ให้ใหญ่ขึ้น

สำหรับ “สุกี้” ที่เป็นผู้บริหารค่ายเพลงเบเกอรี่ นั้นได้เล่าถึงบริษัทตัวเองว่า Bakery Music ต้องเจอกับคำ “ไม่ได้” จากคนรอบด้านมาตลอด เช่นเมื่อเขาทำโจอี้ บอยชุดแรก มีหลายคนวิจารณ์ว่าร้องแร็ปภาษาไทยไม่ชัด ในระหว่างการผลิตนั้นบางคนถึงกับแนะนำให้อัดใหม่และร้องแร็ปให้ชัดทุกถ้อยคำตามหลักภาษาไทย แต่สุกี้ยืนยันไม่ยอมเพราะคนเหล่านั้นไม่สามารถให้เหตุผลที่ดีพอ “สุดท้ายอัลบั้มนั้นก็ขายได้เป็นล้านชุด” สุกี้สรุป และนอกจากนี้เบเกอรี่ยังเคยแหวกธรรมเนียมธุรกิจเพลงไทยโดยการให้ผู้จัดจำหน่ายสองรายขายอัลบั้มเดียวกันเพื่ออุดช่องว่างกันและกัน และแข่งขันเปรียบเทียบผลงาน ซึ่งก็ได้ผลดีตามคาดและเป็นแบบอย่างให้ค่ายอื่นๆ ทำตาม แต่กว่าไอเดียนี้อาจจะได้นำมันสุกี้เล่าว่าเขาต้องเหนื่อยกับการตอบคำถามว่า “จะทำได้หรือ”, “คนอื่นเขาไม่ทำกัน”, ฯลฯ สุกี้สรุปปรัชญาของตัวเองว่า “ผมเคารพทุกคน แต่ผมเชื่อในตัวเอง อย่ามาบอกว่าให้ทำอะไรๆ โดยไม่มีเหตุผลที่ดีพอ” (Positioning, ธันวาคม 2547)

ในปีพ.ศ. 2539 ศิลปินโจอี้ บอยได้ออกผลงานในอัลบั้มชุดที่สามในชื่อ “Fun Fun Fun” ซึ่งเป็นอัลบั้มที่ลงทุนไปทำเพลงถึงในประเทศแคนาดา โดยเขายังใช้คอนเซ็ปต์ของการนำท่อนฮุคเพลงดังในอดีตกลับมาทำใหม่ ที่มีเพลงฮิตติดชาร์ตเพลงอย่างต่อเนื่องได้แก่ เพลง “Fun Fun Fun” “กาก็นิ่ง” “โปรดเถิดใจรักกลับใจ” ในเพลงสุดท้ายของอัลบั้ม เพลง “อย่าทำหนูเลย” เป็นการสะท้อนปัญหาสังคมโดยเนื้อหาของเพลงพูดถึงการกระทำชำเราในคดีหนึ่งที่ลงในหนังสือพิมพ์ ผลงานอัลบั้มชุดนี้สามารถประสบความสำเร็จในด้านยอดขายถึงล้านตลับเป็นรายแรกของแนวเพลงนี้

ในปีพ.ศ. 2541 ศิลปินโจอี้ บอย มีผลงานชุดที่สี่ ในอัลบั้ม “Bangkok Boy” โดยชุดนี้เขาได้มีส่วนร่วมในการดูแลผลงานของตนเอง ซึ่งก่อนหน้านี้นักที่ควบคุมดูแลผลงานเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ สมเกียรติ อริยชัยพาณิชย์ และ บอย โกสิยพงษ์ เป็นหลัก ผลงานชุดนี้มีเพลงฮิตอย่างเพลง “ด้อม” และ “อ้วยวะ” เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2543 อัลบั้ม “ตัวฤทธิ์” โดยที่มาของแนวคิดของเพลงในอัลบั้มชุดนี้ มาจากการเก็บข้อมูลจากการเดินทาง การรับเอาสไตล์เพลงจากที่ต่างๆมาใช้ในงานเพลง การเอาสไตล์เพลง

ในวัฒนธรรมต่างๆเข้ามาผสมผสาน หยิบยืมเข้ามาใช้ เช่น การเอาสไตล์ดนตรีฟลามิงโกมาใช้จากการเดินทางไปสเปน โดยอัลบั้มชุดนี้เน้นเพลงในจังหวัดสำหรับเต้นรำมากขึ้น และได้ตีเจ "Spydamonkee" ที่เป็นเพื่อนกันมาก่อนเข้ามาร่วมงาน ซึ่งอัลบั้มชุดนี้ถือเป็นผลงาน อัลบั้มสุดท้ายกับค่ายเพลงเบเกอร์ มิวสิคโดยเพลงฮิตของอัลบั้มนี้คือ เพลง "สาละวัน" และเป็นการสิ้นสุดสัญญา กับค่ายเพลงเบเกอร์ของศิลปินโจอี้ บอย

ภาพที่ 23 DJ Spydamonkee

ในปีพ.ศ.2544 ศิลปินโจอี้ บอย มีผลงานอัลบั้ม "Joeyboyrama" กับค่ายเพลงแกรมมี่โดยร่วมงานกับโปรดิวเซอร์แนวหน้าอย่าง "Suburbian", "Spydamonkee" และ "DJ Dema" โดยมีสถิติดีไอเพลง "รั้ง" ของโจอี้ บอย ได้ถูกโปรโมตผ่านสื่อของแกรมมี่ทุกช่อง งานเพลงในชุด "Joeyboyrama" เป็นงานเพลงคล้ายเคียดสวนกระแสด ที่ยังคงเอกลักษณ์ของผลงานแบบศิลปินโจอี้ บอย ที่มีเนื้อหาทะเล่ลั่น เฮฮา กวนๆ มีการเล่าเรื่องในเพลงที่สนุก ส่วนดนตรีนั้นมีการผสมผสานสไตล์ดนตรีทั้งแบบตะวันตก และตะวันออก อย่างทำนองเพลงพื้นบ้านของไทย ทำนองแบบจีน, แจก, ฝรั่งเศส เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าศิลปินโจอี้ บอยนั้นมีผลงานในแนวเพลงแร็ปมาอย่างต่อเนื่องจึงทำให้เขามีภาพลักษณ์ของการเป็นศิลปินแร็ปของไทยเพียงคนเดียวในยุคนี้ที่เด่นที่สุด สำหรับผลงานของศิลปินโจอี้ บอย นั้นเป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยหนึ่งเกิดจากสังคมไทยในยุคนี้มีสถานบันเทิงสำหรับกลุ่มวัยรุ่น เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งสถานบันเทิงวัยรุ่นที่โด่งดังที่สุดในยุคนี้ได้แก่ สถานบันเทิงในย่านพระรามเก้า RCA ซึ่งสถานบันเทิงเหล่านี้นิยมเปิดเพลงเต้นรำสำหรับวัยรุ่น ทำให้ผลงานเพลงของศิลปินไทยในแนวเต้นรำ นั้นได้รับความนิยมมาอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามค่ายเพลงใหญ่อย่างแกรมมี่นั้นก็ผลิตผลงานในแนวแร็ปออกมาเพื่อเป็นการทดลองตลาด โดยในปีพ.ศ. 2538 ได้แก่ผลงานของวง "Na Na Cha" ที่สมาชิกนั้นประกอบด้วย

"Tony", "Mikey" และ "Robert" เอกลักษณ์ของศิลปินกลุ่มนี้คือ การเป็นศิลปินวัยรุ่นไทยที่เติบโตในต่างประเทศ ทำให้ทั้งสามพูดไทยไม่ค่อยชัด โดยผลงานชุดนี้เป็นการนำเพลงยอดนิยมของค่ายแกรมมี่ อย่างเช่น เพลง "น้ำพริกปลาหู" (สามารถ พยัคฆ์อรุณ), "ไปด้วยกันนะ" (คริสติน่า อากีล่าร์), "คิดถึงกันบ้างไหม" ฯลฯ มารีมิกซ์ (remix) ตัดแปลงใหม่แล้วใส่การร้องแบบแร็ปลงไป ที่ผสมผสานเนื้อร้องแร็ปภาษาอังกฤษ เข้าไปได้สร้างสีสันใหม่ๆ ให้กับวงการเพลงเพลงแร็ปของไทย

เนื่องจากเพลงแร็ปนั้นยังคงเป็นตลาดเพลงในกลุ่มย่อยของกลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นผลงานเพลงแร็ปส่วนใหญ่จึงมักออกมาในรูปแบบของศิลปินจากค่ายเล็กเสียมากกว่า และภายหลังจากการเกิดของศิลปินโจอี้ บอย แล้วศิลปินบทบาทสำคัญอีกคนในวงการเพลงฮิปฮอปในเวลาต่อมาคือ ผลงานของ ศิลปิน "ซัน-ที"

อัลบั้ม "Hip Hop Story" ในปีพ.ศ.2539 ของศิลปินคู่ "Khan-T" เป็นการรวมตัวของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติสองคน คือ "ซันเงิน" และ "ที" ได้ออกอัลบั้มเพลงแนวฮิปฮอปที่มีเนื้อหาสนุกสนานอารมณ์ดีกับสังกัด"เอ-ทาวน์ เร็คคอร์ด" ซึ่งเป็นค่ายเพลงย่อยของค่าย "เอ็ม ๙ แควร์" โดยอัลบั้มนี้มี "AJ" เป็นโปรดิวเซอร์ผิวดำชาวสหรัฐอเมริกาช่วยควบคุมดูแลผลงาน โดยภาพลักษณ์ของซันเงินในสมัยนั้นมีลักษณะแปลกใหม่เนื่องจากทรงผม แบบ "Dreadlocks" ที่ถือว่าเป็นทรงผมที่แปลกใหม่ในสมัยนั้น เพลงเด่นๆ อย่าง "เด็กดี" ที่เป็นการเอาท่อนฮุคจากเพลง "เด็กเอ๋ยเด็กดี" ที่ร้องตามงานวันเด็กแห่งชาติมาร้องและขยายความใหม่ ส่วนเพลงสุดท้ายในอัลบั้มที่มีชื่อว่า "scratch man" ได้โชว์เทคนิคการมิกซ์เพลงผสมกับการถูขี้ (scratching) แผ่นเสียงของ ซันเงิน ส่งผลให้ชื่อของ "ซัน" และ "ที" กลายเป็นชื่อที่ติดหูนักฟังเพลงได้ไม่ยากนัก

K: Hip-Hop เป็นเพลงเอามาบรรเลงแบบไหน

T: แบบนี้

K: ก็ใครล่ะ ใครจะถือไมค์ เอาไว้ทำไมถ้าไม่ใช่ ไม่ใช่พวกมาลัย เอาไว้คล้องคอ กันสักหน่อย ถ้าไม่สู้ก็ถอยไปเถอะ คุณเบอะ อาเฮอะๆ เอ้อ อย่าทำเลอะเทอะเคอะเอ้อ

T: บอกเขาหน่อยเถอะ K: ชาวบ้านเรามาฟัง Hip-Hop กันหน่อย

T: มาฟัง มาฟัง กันนิดหน่อย ...

*** (Hook) พี่.ป้า.น้า.อา ก็ลองมาฟัง Hip-Hop เราซัน-ทีอยู่และตายเพื่อ Hip-Hop*

ปู่.ย่า.ตา.ยาย ก็ลองมาฟัง Hip-Hop ถ้าเราชอบใจก็อย่าหยุดหรือ Stop

(เพลง "HIPHOP")

สำหรับประวัติของซัน และ ที นั้น เป็นเพื่อนกลุ่มที่เล่นกีฬาสเกตบอร์ด ที่เป็นกลุ่มเดียวกับ ศิลปินโจอี้ บอยมาด้วยกัน การได้ไปอเมริกาทำให้เขาได้ปรับเอาวัฒนธรรมฮิปฮอป และชื่นชอบ ในแนวเพลงแร็ป

“เพราะ RUN DMC ดึงมั้งอะ จริงๆก็ฟังเพลงแร็ปมาเพราะพี่ชายไป เรียนที่อเมริกาก่อน กลับมาก็เอาเพลงแร็ปกลับมาให้ฟัง ตั้งแต่ปี 87-88 ยัง เด็กๆอยู่เลย แล้วพอปี89 ตัวเองก็ไปเรียนที่อเมริกา ตอนนั้นฮิปฮอปกำลังมา แรงก่อนที่จะเข้าสู่ยุค 90 ซึ่งเป็น Old school Rap ได้ไปปาร์ตี้ เห็นวัฒนธรรม เขาว่าเพลงแร็ปมันคือ Street music ใครๆก็ทำได้ ไม่จำเป็นต้องมีเงิน ขอให้มี Skill มีความตั้งใจ และมีสิ่งที่ตัวเองจะพูด เพราะเป็นเพลงเพื่อชีวิต ก็เลย สนใจ อีนกับมันมาเรื่อยๆ

มาเจอ AJ ซึ่งเป็น โปรดิวเซอร์ของ Bakery ตอนนั้นผมยังไม่ได้ เริ่มทำเพลงเพิ่งเริ่มซื้อเครื่องมาลองหัดดูๆปลาๆ พอเจอ AJ เลยขอให้เขา ช่วยโปรดิวซ์อัลบั้มให้หน่อยก็เริ่มทำ independent label ครั้งหนึ่งเป็นของ AJ อีกครั้งเป็นของคนที่ลงทุนให้ อัลบั้มแรกชื่อ Hip hop story มีเพลงฮิป ฮอปจริงอยู่บ้างซะส่วนใหญ่ ขายได้หลักหมื่น เลยทำรีมิกซ์ขึ้นมาเป็นแดนซ์ ผิด เอิญ รีมิกซ์แดนซ์ ดังกว่า ขายได้สองแสนกว่าม้วน อัลบั้ม remix dance ชื่อ อัลบั้ม ชั้นที่4+9 พออัลบั้มแรกขายดี เลยไปซื้อเครื่องมาอีก คราวนี้เริ่มทำ เพลงอัลบั้มแรกไม่ได้ทำเลยสักเพลง อัลบั้มรีมิกซ์นี้ทำหนึ่งเพลง พออัลบั้มที่ 3ก็ทำครั้งหนึ่งเลย เราทำส่วนที่เป็นฮิปฮอปจริง แล้วเราก็ให้คนอื่นช่วยทำสิ่ง ที่เป็น market ออกมา มันก็ไม่ได้อย่างที่พอใจ แต่มีฮิปฮอปครั้งหนึ่งก็พอใจ แล้ว ไปๆมาๆก็ย้ายไปอยู่แกรมมี่” (MTV trax, สิงหาคม 2547)

ในช่วงต้นปีพ.ศ. 2540 อัลบั้ม “Khan-t 4+9” เป็นการนำเพลงจากอัลบั้มแรกมารีมิกซ์ใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับจังหวะเพลงแบบแดนซ์ (dance music) โดยเพลงเก่าที่ถูกลำนำมารีมิกซ์อย่าง “ตามองตา” ของศิลปินซัน-ที ถือว่าประสบความสำเร็จในชาร์ตเพลงอย่างงดงาม ที่ทำให้ชื่อของ ศิลปินซันที เป็นที่รู้จักในหมู่วัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น ส่วนอัลบั้มที่สอง “Khan-T Beat” ของคู่ศิลปิน ซัน-ที ในเพลง “all star” เป็นการนำเพื่อนๆในกลุ่มมาร่วมร้อง โดยมีการแร็ปโดยใช้คำไทยผสมอังกฤษ โดยในอัลบั้มนี้ถือเป็นอัลบั้มสุดท้ายก่อนจะยุบวงพร้อมกับการปิดตัวลงของค่ายเพลงเอทวอร์น เริค คอร์ด ในขณะที่เดียวกันศิลปินแร็ปแดนซ์ “Vitamin A” จากค่ายเพลง “M-square” ก็เริ่มมีเพลงฮิต

อย่างเพลง "มองนานๆ" ที่เริ่มประสบความสำเร็จในชาร์ตเพลง และได้รับความนิยมอย่างสูงตามสถานบันเทิงตอนกลางคืน

ภาพที่ 24 อัลบั้ม ชันที-ปัท

ในปีพ.ศ. 2541 ค่ายเพลงใหม่ "Stone Records" ได้ส่ง 3 หนุ่ม "Real", "Kris" และ "หม้อ" ในแนวเพลงที่เรียกตนเองว่า "R&G" (Rhythm & Gangster) ในนามของกลุ่มศิลปิน "New School" และอัลบั้ม "Total 3" ของพวกเขาก็มีเพลงอย่าง "ฟ้าจำฟ้า" เป็นเพลงฮิตติดอันดับต้นๆ ของชาร์ตเพลง

ในปีพ.ศ. 2542 เมื่อสาธิตี บันยารชุน ได้ลาออกจากการเป็นผู้บริหารค่ายเพลง เบเกอร์มิวสิค และออกมาสร้างค่ายเพลงใหม่ "House of Fun" ได้ส่งสี่แร็ปเปอร์ "Tony" (อดีตสมาชิกวง Na Na Cha), "AA", "เซาเซา" และ "Simon" ในนามวง "Da Killerz" ออกสู่ตลาดเพลงไทย จากฝีมือการโปรดิวซ์ของ "เอ" ณัฐพงศ์ มงคลธรรม และเพลงซิงเกิ้ลอย่าง "ไสยศาสตร์" ได้เพิ่มสีสันและทำให้วงการเพลงฮิปฮอปของไทยมีความต่อเนื่อง ส่วนอัลบั้มที่สอง "ABS (Absolute New School)" ของศิลปิน "New School" กลับมาพร้อมกับเพลงสนุกๆ อย่าง "เพลย์บอยน้อยใจ" ซึ่งในอัลบั้มชุดนี้มีการรับสมาชิกในวงคนใหม่ "Champ" เข้ามาแทน "Real" ที่ลาไปศึกษาต่อต่างประเทศ

ภาพที่ 25 วง Dakillerz

และในปีเดียวกันก็มีศิลปินวง "Good Boy" ที่ประกอบด้วยสองสมาชิก "S-ter" (ปัจจุบันคือหนึ่งในสมาชิกวง นายครรชิต กับ ทิดแหลม) และ Asian Art ได้มีผลงานเพลงแร็ปในสไตล์น่ารักๆ ในอัลบั้ม "อสูรน้อย (อ้อ แม่เจ้า)"

สำหรับยุคนี้เป็นยุคที่แนวดนตรีแร็ปและวัฒนธรรมฮิปฮอปได้ปรากฏชัดเจนขึ้นในสังคมไทย หากแต่ในยุคนี้ศิลปินแร็ปนั้นเกิดขึ้นมาจากกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มแรกที่รับวัฒนธรรมฮิปฮอปเข้ามา ได้มีโอกาสเข้ามาเป็นศิลปินและเผยแพร่ผ่านสื่อ และมีผลงานในแนวเพลงแร็ปออกมาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามผลงานเพลงแร็ปที่ปรากฏในสังคมไทยช่วงนี้นั้นเกิดขึ้นจากค่ายเพลงเล็กเป็นส่วนใหญ่ที่มีช่องทางการโปรโมตและประชาสัมพันธ์ที่จำกัด ดังนั้นผลงานเพลงแร็ปที่เกิดขึ้นยังคงได้รับความนิยมเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นหลัก โดยการรับวัฒนธรรมฮิปฮอปในยุคนี้จะมีเพิ่มขึ้นแต่ก็ยังไม่ได้รับการเผยแพร่ไปอย่างกว้างขวาง กลุ่มที่รับวัฒนธรรมฮิปฮอปก็ยังคงเป็นกลุ่มวัยรุ่นในเมืองกลุ่มเดิมที่มีโอกาสได้เข้ามาเป็นศิลปิน และเผยแพร่สไตล์เพลงนี้สู่กลุ่มวัยรุ่นไทย กลุ่มอื่นๆ

5.3 ช่วงปรากฏการณ์เพลงฮิปฮอปใต้ดิน (พ.ศ. 2543-2545)

ภายหลังกฎวิกฤติเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมานั้น ส่งผลให้ประเทศที่มีทุนทางด้านเศรษฐกิจปรับเปลี่ยนวิธีการทำธุรกิจมาสู่รูปแบบของกระบวนการรวบรวมและซื้อกิจการ ที่นำมาซึ่งระบบของการผูกขาดทางธุรกิจ ขณะเดียวกันการเติบโตของตลาดวัฒนธรรม (Culture Market) ได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยพบว่า ตลาดวัฒนธรรมนี้มีลักษณะกระจุกตัวหรือถูกผูกขาดโดยประเทศราว 12-13 ประเทศ ซึ่งเป็นผู้สั่งเข้าและส่งออกสินค้าวัฒนธรรมราว 4 ใน 5 ของโลก โดยโลกของการสื่อสารได้ไหลเลื่อนจากข่าวสารไปสู่ความบันเทิงมากขึ้น โดยสินค้าประเภทเพลง เกม ภาพถ่าย และกีฬาได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (อนุช อาภาภิรม, 2545)

ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่วัฒนธรรมตะวันตกได้เข้ามาสู่สังคมไทยมากขึ้น โดยเป็นผลจากการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีข่าวสารและการสื่อสาร ที่ทำให้สื่ออินเทอร์เน็ต มีบทบาทสำคัญสำหรับการรับวัฒนธรรมฮิปฮอปมีความรวดเร็วมากขึ้น บริบทสังคมของกรุงเทพมหานครยุคนี้จึงเริ่มปรากฏถึงศิลปะกราฟฟิตี้ตามพื้นที่สาธารณะหลายแห่ง การเกิดกิจกรรมที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่น

อย่าง "กีฬาเอ็กซ์เกมส์" (X Games) * ที่สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่มีผลต่อกิจกรรมของกลุ่มวัยรุ่นไทย

กระแสนตรีในสหรัฐอเมริกาในยุคนี้ นั้น ถือได้ว่าบทเพลงฮิปฮอปในสหรัฐได้รับความนิยมมากขึ้น ที่สังเกตได้จาก การมีผลงานเพลงฮิปฮอปติดอยู่ในอันดับต้นๆ ของชาร์ตเพลงบิลบอร์ด ศิลปินแร็ปที่ดังมากที่สุดในยุคนี้ได้แก่ ศิลปินแร็ป ผิวชาว "Eminem" ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่รวดเร็วขึ้นได้ทำให้คำว่า "ฮิปฮอป" เริ่มปรากฏเพิ่มมากขึ้นในสังคมไทย

สำหรับสังคมไทยในช่วงนี้มีความแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นในวงการเพลงได้แก่ การเกิดผลงานเพลงฮิปฮอปใต้ดิน ซึ่งแต่เดิมนั้นผลงานเพลงใต้ดิน นั้นมักเป็นผลงานเพลงในแนวเฮฟวีเมทัล, สปีดเมทัล และเดธเมทัล เป็นต้น ผลงานเพลงใต้ดินที่ผ่านมาไม่ค่อยได้รับการจับตามองเท่าใดนัก หากแต่ในยุคนี้ผลงานฮิปฮอปใต้ดิน นั้นได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ ในสังคมมากขึ้น เนื่องจากผลงานดังกล่าวได้รับการพูดถึงแบบปากต่อปากและได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มวัยรุ่น และมีอิทธิพลอย่างมากต่อกลุ่มวัยรุ่นที่สนใจในการรับวัฒนธรรมฮิปฮอปมากขึ้น

ในปี.ศ. 2543 เป็นปีที่วงการเพลงฮิปฮอปของไทยได้พัฒนาไปอีกขั้นด้วยการมีผลงานเพลงฮิปฮอปใต้ดินเกิดขึ้น จากศิลปิน "ดาจิม" ในอัลบั้ม "Hip Hop Under World" ซึ่งที่มาที่ไปในการมาเป็นศิลปินแร็ป "ดาจิม" สุวิชา สุภาวีระ เริ่มจากการที่เขาได้เข้ามาทำงานในร้านเทป Tower Record ที่ทำให้เขามีโอกาสคลุกคลีกับเพลงที่หลากหลาย ด้วยการที่เป็นพนักงานในร้าน Tower Record ทำให้เขามีโอกาสในการอ่านแม็กกาซีน และ รับฟังผลงานเพลงฮิปฮอปจากต่างประเทศ ในเวลาต่อมาจุดเริ่มต้นในการก้าวเข้าสู่วงการเพลงเริ่มขึ้น เมื่อเขา ได้รับการชักชวนจากโปรดิวเซอร์ "Dj Dig-it-all" ซึ่งทำห้องอัดเล็กๆ อยู่ พุดคุยกันได้ไม่นานก็เริ่ม ชักชวนกันทำอัลบั้ม โดย "ดาจิม" รับหน้าที่เป็นคนเขียน เนื้อแร็ปทั้งหมด ส่วน "Dj Dig-it-all" รับหน้าที่ โปรดิวเซอร์ดูแล ภาคดนตรี สร้างสรรค์ผลงานชิ้นแรก Hip Hop Under World เป็นการแจ้งเกิดในวงการ ในปี 2543 พร้อมเปิดบริษัท N.Y.U. Club (New York Underground) มารองรับระบบการเผยแพร่แบบ ใต้ดินที่ไม่ต้องใช้สื่อในการโปรโมต ดูแลการตลาดเองด้วยการนำเทป ไปฝากขาย ตามร้านต่างๆ เพียงไม่กี่ร้านสำคัญๆ เช่น ร้านดีเจสยาม ร้านน้องท่าพระจันทร์ ฯลฯ

* X Games เป็นการแข่งขันกีฬาทำลายที่ประกอบด้วยกีฬาและกิจกรรมหลายประเภท เช่น การแข่งรถโมโตครอส, สเก็ตบอร์ด, เวคบอร์ด ฯลฯ ในปัจจุบันได้มีการจัดการแข่งขันเอ็กซ์เกมส์ประจำฤดูหนาว ที่ประกอบด้วยกีฬา สกี, สโนว์บอร์ด, สโนว์ครอส

ภาพที่ 26 อัลบั้ม “Hip Hop Underworld”

เมื่ออัลบั้มแรกออกสู่ตลาด การทำงานในระบบใต้ดินทำให้ศิลปินดาจิม ต้องออกจากงานประจำ เพื่อใช้เวลาในการทำงานเพลงมากขึ้น ขณะเดียวกันเขาก็เริ่มหางานใหม่ด้วยการเป็นดีเจที่ผับย่านถนนข้าวสาร เพื่อหาประสบการณ์ในการทำงานเพลงชุดที่สอง

และในปีพ.ศ. 2544 อัลบั้ม Hip Hop Above The Law ก็ออกสู่ตลาด ที่เต็มไปด้วยความดิบของภาษาและแก๊งตลกปนทะเล้นเป็นเครื่องชูรส งานชุดนี้สร้างชื่อเสียงให้กับดาจิมในวงกว้างมากขึ้น จากอัลบั้มแรกที่เขาได้ประมาณ 700 ชุดได้เพิ่มขึ้นกว่า 10 เท่าตัว ในงานชุดนี้ ซึ่งถือเป็น การปลุกกระแสวงการเพลงฮิปฮอปในเมืองไทย ที่สร้างความฮือฮาด้วยเพลงที่แหวกกรอบทางด้านเนื้อหา ที่มีเพลงเด่นๆ อย่าง เพลง ผีสิง, เพลงสลึง VS สลวย, เพลงถนน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดการประชาสัมพันธ์แบบปากต่อปาก พร้อมกับคอลัมน์นิสต์ในนิตยสารต่างๆ ที่เขียนแนะนำ

เนื่องจากผลงานเพลงของศิลปินดาจิมในชุดที่สองนี้มีเนื้อหาและถ้อยคำที่รุนแรง ทำให้มีบรรดาผู้ปกครองของวัยรุ่นต่างได้ร้องเรียนเข้ามา และ เพลง “เสือกทำไม” ที่เป็นเพลงที่เขียนเสียดสีถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่มักถูกเปิดโดยดีเจในช่วงที่ผับ และ เทรค กำลังปิด เพื่อทำทนายการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ทำให้เป็นต้นตอของปัญหาในการเกิดคดีความกับศิลปินผู้นี้ ซึ่งสังคมไทยในช่วงนี้เป็นยุคของนโยบายการจัดระเบียบสังคม โดย ร.ต.อ. ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ผลงานเพลงในชุดที่สองของดาจิมโดนตั้งข้อหา ผลิตเพลงที่มีคำลามกอนาจาร เพื่อไว้เผยแพร่จำหน่าย ทำให้เขาโดนโทษรอลงอาญา 2 ปี

ภาพที่ 27 ศิลปินดาจิม

อย่างไรก็ตามจากการถูกจับกุมดังกล่าว ที่ตกเป็นข่าวดังได้ทำให้ผลงานและชื่อเสียงของเขาเป็นที่รู้จักกว้างขวางและเป็นประเด็นสนใจในสังคม ที่มักพูดกันปากต่อปากในกลุ่มวัยรุ่น และผลงานของเขาก็ได้รับการเผยแพร่ไปทั่วในรูปแบบของ Mp3 ซึ่งในตอนนั้นศิลปินดาจิม ได้เล่าว่า ตำรวจได้ถามเขาว่าประเด็นอื่นมีตั้งเยอะแยะ ทำไมต้องเป็นประเด็นนี้ ซึ่งผู้ใหญ่เขาไม่ชอบ และมองว่าเป็นเด็กก้าวร้าว ทำให้ ต้องมีการปราบปราม และแม้ในช่วงนั้นจะมีวงใต้ดินอื่นที่มีผลงานที่หยาบและลามกอยู่เช่นกัน แต่การที่เพลงของเขาไปเสียดสีถึงเจ้าหน้าที่ทำให้ ตำรวจต้องการที่จะให้กลายเป็นคดีตัวอย่าง มิฉะนั้นแล้วจะมีผลงานอื่นๆทำเลียนแบบตามกันมา (A Day, กันยายน 2545)

“ก้อนิ่งแตกกำลังเพลินแล้วประมาณตี 2
เหล่า ยา ปลาบั้ง พร้อมสรรพ กับเพื่อนผอง
มองไปหน้าปราศู ก้อเห็น ลูกเสือ 2 ตัว
ลูกเสือพวกนี้ หน้าตาน่ากลัว

แตกกำลังปลิ้น มานกำลังคึกคานอง
เราคุยสนุกเฮฮา โดยที่ไม่ได้ใครตรง
ลูกเสือสองขา HaHa!!! มีหมวกบนหัว
ลูกเสืออารายวะ พกปืน!!!!ข้างตัว

#กลัวนะกลัวกลัวจะตายแล้วเนี่ย
กลัวนะกลัวจนหัวใจอ่อนเพลีย
#กูนั่งอยู่ดีดีเสือกมาไล่กู่ทำไม
จับหญิงกำลังเพลินเสือกมาไล่กู่ทำไม

กลัวนะกลัวกลัวซิบหายแล้วเนี่ย
กลัวแค่ไหนคิดดู ฮ๊ะ ไร่***เหี้ยยย...
กูเดินกำลังมันเสือกมาไล่กู่ทำไม
กูไม่อยากกลับบ้านเสือกมาไล่กู่ทำไม...”

(เพลง “เสือกทำไม”)

ผลพวงจากโทษรอลงอาญาทำให้เขาถูกสั่งห้ามทำเพลงใต้ดินอีกต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ในปีพ.ศ. 2544 ก็ยังมีอัลบั้มที่มีอิทธิพลต่อวงการเพลงฮิปฮอปของไทยอย่างมากที่สุด และเป็นอัลบั้มที่เป็นอัลบั้มตำนานของวงการเพลงฮิปฮอปของไทย นั่นก็คืออัลบั้ม "AA crew" ที่เป็นอัลบั้มที่ทำขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกของกลุ่มเพื่อนที่ใช้ชื่อว่า "AA crew" ที่เป็นกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปกลุ่มแรกๆในสังคมไทยที่มีคนดังๆอย่าง "ซันเงิน", "ที", "โจอี้ บอย", "เวย์" แห่งวงทีนเอจเกรดเอ และกลุ่มเพื่อนคนอื่นๆอย่างเช่น "Jroc", "SD", "AJ" ได้ออกอัลบั้มเพื่อฉลองการสถาปนาครบรอบ 10 ปีของกลุ่มที่มี ซันเงิน เนื่อนวล (KH) รับหน้าที่เป็นโปรดิวเซอร์ ซึ่งเดิมนั้นอัลบั้มนี้เน้นทำแจกเฉพาะในงานเลี้ยงของกลุ่ม แต่เมื่อมีเสียงเรียกร้องจากกลุ่มผู้ฟังที่อยากซื้อผลงานชุดนี้เก็บสะสมไว้มากขึ้นจึงได้มีการทำจัดจำหน่ายขึ้น

ภาพที่ 28 อัลบั้ม AA Crew

สำหรับจุดมุ่งหมายของอัลบั้มนี้ ศิลปินโจอี้ บอย (สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2549) ได้กล่าวไว้ว่า "เรื่องคำหยาบ จริงๆแล้วพวกผมจะทำฟังก์ันเอง และสำหรับคนที่รู้จักเราและอยากฟังเรานะครับ แต่สำหรับคนที่ฟังแล้วรู้สึกว่ากระดากหู ก็ง่ายมาก ไม่ต้องฟัง การเขียนเพลงมันเป็นเรื่องของอารมณ์ในขณะนั้น เหมือนกับเราดูหนัง สถานการณ์ที่เราเผชิญอยู่อย่างไร ก็เขียนออกมาอย่างนั้น นี่คือวิธีการทำงานของผม ดังนั้น การที่เพลงออกมามีคำหยาบ ผมคิดว่า มันมาตามเนื้อเพลงและอารมณ์ของเพลง ไม่ใช่ตั้งใจจะให้หยาบอย่างเดียว ผมไม่คิดว่าจะมีอะไรที่เรียด เพราะจริงๆพูดกับเพื่อนมากกว่านี้เยอะ"

ผลงานอัลบั้ม "AA crew" ที่ทำในรูปแบบใต้ดิน เป็นผลงานที่มีความเด่นในเรื่องเนื้อหา ที่ถูกใจวัยรุ่น และลีลาการใช้ภาษา ที่มีทั้งการใช้ศัพท์แสลง คำหยาบ คำผวน ฉันทลักษณ์ กาพย์ กลอนในลักษณะต่างๆ และภายหลังจากผลงานอัลบั้มชิ้นนี้ทำให้ ผลงานเพลงฮิปฮอปในสังคมไทยในเวลาต่อมามีการพัฒนาไปอีกระดับหนึ่งที่สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดศิลปินหน้าใหม่ในแวดวงตรีฮิปฮอป เกิดขึ้นในเวลาต่อมา

“มันหลับไม่ลงโว้ย	ปวดกะบาลจริงโว้ย
เบื่อบ้างโว้ย	ปวดลูกตามันเหนื่อยกายา มันเบื่อบ้างโว้ย
จนชินชา ท่องคาถา	ชินบั้นขร นะก่อนนอน ก็ตั้งนะโมนะสามจบ
ถ้าท่องไม่ครบก็ไม่ได้พร	สะกดด้วยภาพณ์กลอน โว้ย
ฟังไม่ขาดตอน โว้ย	มาละโว้ย ไปละโว้ย ก็ โว้ย โว้ย โว้ย.....ย
ถึงมึงจะใส่สูทหรือว่าผูกไท	(กูรู้มึงเหี้ย-ย)
ถึงมึงจะสายตุ๊ดหรือว่าสายไซ้	(กูรู้มึงเหี้ย-ย)
ใครต่อใครเค้าก็คิดว่ามึงไนท์	(กูรู้มึงเหี้ย-ย)
เห็นไหมเนี่ย เห็นไหมเนี่ย	(กูก็เหี้ยเหมือนกัน)...”

(เพลง “HEA! WOY!”)

และนอกจากผลงานในรูปแบบใต้ดินของศิลปินดาจิมและศิลปินกลุ่ม AA crew แล้วในปี พ.ศ. 2544 ค่ายเพลงใหม่อย่าง Soft depot ก็ได้ออกผลงานที่ประกอบด้วยหนึ่งสาวและสามหนุ่ม แร็ปเปอร์ที่ใช้ชื่อว่า “Erina & The Afro Bro.” จากฝีมือการโปรดิวซ์ของ เอ ณัฐพงษ์ มงคลธรรม อดีตสมาชิกวง XL Step มาเป็นวงฮิปฮอปหน้าใหม่ที่น่าจับตา โดยที่มาของศิลปินวงนี้มาจากการรวมตัวระหว่าง “เอริน่า อาโออิ” ทายาทของ “ทารุฮิโกะ อาโออิ” นักร้องและนักแสดงชื่อดังประเทศญี่ปุ่น ที่มีความประทับใจในประเทศไทย ได้เข้ามาเรียนภาษาไทย ที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีความชื่นชอบส่วนตัวในแนวดนตรีฮิปฮอป ที่ได้มาพบกับ พี่-สงกรานต์ นาคะปัญญา, นิเวศ-ชาญวิทย์ เปลือยศรี และ ต้น-ณัฐพงษ์ ที่ทะเลซุซ 3 หนุ่มที่รวมตัวในนาม “Afro Bros.” ที่เป็นวงแร็ปที่เล่นอยู่ในผับ

อัลบั้ม Erina & The Afro Bros. มีเนื้อหาที่สนุกและกวน ในสไตล์ฮิปฮอป และมีการเสียดสีสังคมไทยในอารมณ์สนุกสนาน กับแนวดนตรีที่เป็นส่วนผสมระหว่างฮิปฮอปและ อาร์แอนด์บี หากแต่ผลงานอัลบั้มชุดนี้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ศิลปินวง “Erina & The Afro Bro.” จึงออกผลงานมาเพียงอัลบั้มเดียวก็แล้วแยกวง แต่อย่างไรก็ตามสมาชิก 3 หนุ่มที่เหลือก็ยังคงแนวทางในการเป็นศิลปินในวงการเพลงฮิปฮอปในเวลาต่อมา

ภาพที่ 29 อัลบั้ม Erina & The Afro Bros.

สำหรับอิทธิพลในยุคนี้ได้แก่ผลงานที่ทำให้แนวฮิปฮอปนิยมที่จะเน้นคำหยาบ ความหยาบคายมากขึ้น แนวเพลงฮิปฮอปเริ่มมีเนื้อหาไปถึงลักษณะของกลุ่มแก๊งส์ ที่เน้นการขีดชูยกย่องกลุ่มของตัวเองว่ามีความแกร่งกว่า และมีการนำเสนอภาพลักษณ์ที่ลอกเลียนวัฒนธรรมฮิปฮอปแบบตะวันตกเกือบทุกประการ โดยทุกคนมีจะการตั้งฉายาของตัวเอง

เหตุการณ์ต่างๆทำให้วัยรุ่นยุคนี้เริ่มมีความกล้า มีกลุ่มวัยรุ่นฮิปฮอปเดินตามท้องถนนอย่างแท้จริง และสภาพความเป็นเมืองเริ่มปรากฏถึงภาพกราฟฟิตี, กลุ่มดีเจ, บี บอยที่เป็นองค์ประกอบของวัฒนธรรมฮิปฮอปอย่างครบถ้วน โดยบริบทสังคมไทยที่พัฒนาตามแบบตะวันตกมากขึ้น ได้ทำให้เกิดความสนใจใหม่ในกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นการรับวัฒนธรรมจากตะวันตก

วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 เป็นปรากฏการณ์สำคัญสำหรับประวัติศาสตร์วงการเพลงฮิปฮอปของเมืองไทย เนื่องจากการจัดงาน "Thai-Hop Gamcore club" ที่เป็นการรวบรวมกิจกรรมในวัฒนธรรมฮิปฮอปทั้งหมดและมีวงแร็ปไทยทั้งหมดในประเทศมารวมตัวกันมากที่สุด และมีวัยรุ่นที่มาร่วมกิจกรรมจำนวนนับพันยืนชมอัดแน่นบริเวณลานสยามสแควร์ และวันนี้เองที่เป็นอิทธิพลสำคัญให้เกิดจุดเปลี่ยนในวงการฮิปฮอปไทย

5.4 ช่วง “ดนตรีฮิปฮอป” หนึ่งในความนิยมของเพลงไทยสมัยนิยม (2544-2549)

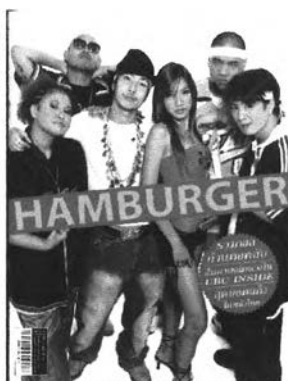
ในยุคนี้เป็นยุคที่เทคโนโลยีทางการสื่อสารก็มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก สื่อสำคัญในการกระจายข้อมูลข่าวสารคือ “อินเทอร์เน็ต” นอกจากนี้เทคโนโลยีในการทำเพลงด้วยคอมพิวเตอร์นั้นมีราคาถูกลง ที่ทำให้ในยุคนี้สามารถที่จะผลิตผลงานเพลงด้วยตนเองจากคอมพิวเตอร์เพียงเครื่องเดียว

ในด้านวงการเพลงฮิปฮอปนั้นมีการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนนับจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 ที่เป็นปรากฏการณ์สำคัญสำหรับประวัติศาสตร์วงการเพลงฮิปฮอปของเมืองไทย เนื่องจากมีการจัดงาน “Thai-Hop Gamcore club” ที่รวบรวมกิจกรรมในวัฒนธรรมฮิปฮอปทั้งหมด, วงฮิปฮอปไทยทั้งหมดมารวมตัวกัน และมีวัยรุ่นที่มา่วมกิจกรรมจำนวนนับพันยืนชมอัดแน่นบริเวณลานสยามสแควร์ โดยสปอนเซอร์ใหญ่ที่สนับสนุนการจัดงานนี้ขึ้นคือ เครื่องดื่มชูกำลัง กระติงแดง (Red Bull) และการจัดงานนี้ถือเป็นงานแรกที่รวมพลคนชอบฮิปฮอป ทั้ง เบรคแดนซ์ กราฟฟิตี และดีเจ มารวมกันที่ใจกลางสยามสแควร์ และเป็นการปลุกกระแสฮิปฮอปขึ้นมา จากศิลปินเพลงที่เคยออกอัลบั้มในแนวนี้ และเป็นการแสดงร่วมในเวทีเดียวกัน ของศิลปินเพลงฮิปฮอปไทยเป็นครั้งแรก โดยมี ศิลปิน สิงห์เหนือเสือใต้ เป็นศิลปินหน้าใหม่ การจัดงานครั้งนี้ได้เปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มวัยรุ่นที่ชื่นชอบดนตรีฮิปฮอป ซึ่งแต่เดิมนั้นในสังคมไทยแทบจะไม่ปรากฏชัดพื้นที่การแสดงออกของศิลปินหรือวัยรุ่นกลุ่มนี้

ผลจากการจัดงานครั้งนี้นำมาสู่การจัดตั้งค่ายเพลงก้านคอคคลับ ในสังกัดค่ายแกรมมี่ ส่วนวงการเพลงฮิปฮอปของไทยก็เกิดจุดเปลี่ยนที่แบ่งวงการฮิปฮอปไทยออกเป็นสามกลุ่มใหญ่ ก็คือ กลุ่มของโจอี้ บอย ที่ก่อตั้งค่ายเพลงก้านคอคคลับ, กลุ่มแฟนเพลงที่นิยมในผลงานศิลปินดาจิม และกลุ่มของชั้นเงิน เนื่อนวล ที่ตั้งวงฮิปฮอปวงใหม่ชื่อว่าวง “Thaitanium” โดยศิลปินดังกล่าวล้วนแต่เป็นผู้ที่มีผลงานที่มีเอกลักษณ์และมีผลงานอย่างต่อเนื่อง ที่ทำให้ผลงานเหล่านี้ได้เป็นแรงบันดาลใจสำคัญให้กับการเกิดศิลปินรุ่นใหม่เกิดขึ้น ที่จุดประกายในการสร้างผลงานเพลงฮิปฮอปสู่ท้องตลาดอย่างมากมาย ที่มีในรูปแบบของศิลปินสังกัดค่ายใหญ่ และงานเพลงอิสระหรือใต้ดิน

พ.ศ. 2545 มีอัลบั้มสำคัญสามอัลบั้มที่ถือเป็นการเริ่มต้นยุคใหม่ของวงการเพลงฮิปฮอปไทยนับจากความสำเร็จของการจัดงาน “Thai-Hop Gamcore club” โดย “Joey boy” กับ “Petchy” และ “Dj Spydamonkee” ได้ตัดสินใจเปิดค่ายเพลงฮิปฮอปค่ายแรกของเมืองไทย ภายใต้บริษัทค่ายเพลงใหญ่อย่าง “GMM Grammy” ที่ใช้ชื่อว่า “ก้านคอคคลับ” และออกอัลบั้ม

Compilation* ชื่อเดียวกับค่ายมาเป็นผลงานชุดแรก พร้อมบรรจุผลงานเพลงเร็ฟไทยสไตล์ใหม่ ที่มีศิลปินร่วมค่ายอย่าง "สิงห์เหนือเสื่อใต้" และวง "AYM" ร่วมบันทึกเสียงในผลงานชุดนี้

ภาพที่ 30 ศิลปินกลุ่มก้านคอคคลับ

“พูด...ก็โดนเซ็นเซอร์ พูดเรื่อง...ก็โดนเซ็นเซอร์
พูดอีก...ก็ยังเซ็นเซอร์ พูดเรื่องๆๆ โธ่เอ๊ยก็โดนเซ็นเซอร์
ไอ้หน้า...ก็โดนเซ็นเซอร์ ไอ้...ก็ยังเซ็นเซอร์
พูดเรื่องจริงพูดเรื่องจั่ง ใครไม่ฟัง ฟังไม่ได้ก็เรื่องของ...คุณประไร เหยย

มึงกูก็อยู่ไอพ่อขุนราม สัตว์หมา animal dog ไม่ต้องถาม
ใครไม่เคยพูดผมขอกราบงามๆ ถามผมถามจริงนะคนไทยเรา
เปิดปิดปีหน่อยก็โดนว่า แต่อะโกโก้จิกขามาพาดเสา
นี่แหละหนาคนไทยสไตล์เรา ฝรั่งนั่งเกาฯเขาก็ว่าดี
เมื่อก่อนเคยเปลี่ยออกก็ดีแล้ว ดันไปตามหม่อมเขาไปใส่ผ้า
อากาศร้อนควรเหมาะกับโนบรา ท็อปเลสนี่แหละหนาสไตล์เรา
เหยย เหยย...”

(เพลง“เซ็นเซอร์”)

* อัลบั้มเพลง Compilation หมายถึง อัลบั้มที่มีการทำงานร่วมกันของศิลปินหลายๆคน ที่มีผลงานเพลงของศิลปินแต่ละคนนำเสนอรวมกันอยู่

ภายหลังจากผลงานกับกลุ่ม "AA crew" สองปี ชันเงิน เนื่อนวล (KH), เวย์-ปริญา อินทะไซ (Pcess) และเดย์-จาร์ส ทัศนละวาด (SD) ได้กลับมาจากนิวยอร์กพร้อมกับอัลบั้ม "Thai raiders" ในชื่อวง Thaitanium ที่มีลักษณะของผลงานที่คล้ายคลึงกับเพลงฮิปฮอปสากล และเป็นศิลปินที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มวัยรุ่นที่ชื่นชอบเพลงแร็ปรุ่นใหม่จำนวนมากทันที จากสไตล์เนื้อหาที่ตีความของความสนุกสนานในคลับ และสัญลักษณ์ของความรุนแรง เช่น ปืน, ยาเสพติด ฯลฯ ในจังหวะเพลงแบบปานกลางที่เน้นเสียงเบสหนัก

ภาพที่ 31 ศิลปินวง Thaitanium

ชันเงิน เนื่อนวล ได้ให้สัมภาษณ์ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2546 กล่าวว่า "ผลงานของวง Thaitanium นั้นมียอดขายสูงสุดตั้งแต่ที่ได้ทำเพลงมา 5ปี นอกจากนี้เขายังได้เปิดค่ายเพลงของตัวเองที่เมืองนอก ผลงานที่เขาทำนั้นต้องยอมรับว่าเป็นแนวเพลงที่มีกลุ่มคนฟังเฉพาะกลุ่ม และก็ถือว่าประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าไว้ โดยเขาได้เปิดบริษัท ไททานเนียม เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด ที่นิวยอร์กเมื่อปีก่อน เพราะอยากลองทำงานเพลงของตัวเองนำเสนอออกไปสู่ตลาดเพลงเมืองนอก ซึ่งในตอนแรกก็ง่าย แต่พอทำไปแล้วถึงรู้ว่าที่เมืองนอกกว่าคนจะยอมรับผลงานของเรา ต้องแข่งขันกับคนเยอะมาก มันมีความหมายกับผมมาก ผมได้ประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างโดยสิ้นเชิงกับการทำงานเพลงที่นี่ เราโตขึ้นมากจากอดีตที่ผ่านมา ที่นิวยอร์กสอนให้ผมรู้จักลุกขึ้นมาทำงานเพลงที่จริงจังเสียที ผมมีความฝันอยากจะให้ตลาดเพลงอเมริการู้จักฝีมือของคนไทยซึ่งผมก็นำมาเผยแพร่ที่เมืองไทย ให้คนไทยได้รู้ว่าดนตรีฮิปฮอปที่เมืองนอกตอนนี้ไปถึงไหนแล้ว ผมไม่ได้ทำแค่แนวเดียว มีทั้งอาร์แอนด์บี, ฮิปฮอป, อันเดอกราวน์ ด้วยวัฒนธรรมของไทย-อเมริกาไม่มีความเหมือนกันอยู่แล้ว แต่ผมไม่เคยลืมความเป็นไทยของเรา ซึ่งทุกวันนี้ผมก็นำแนวคิดในแบบเราไปใช้ที่โน่น ชีวิตไม่มีวันหยุดมาเกือบ 2ปีเต็ม ที่โน่นผมเริ่มจากศูนย์ แล้วค่อยๆ ก้าวเดิน ผมไม่รีบร้อนค่อยๆทำไป"

“ king of da hustle real	ไม่เคยต้อง hustle for deal
แต่ผมต้อง hustle for meal	So fuck how u feel
กวนะดัน hip-hop มา10กว่าปีแล้ว	แทบจะไม่ได้นอนนี่ก็10ตีกว่าแล้ว
เพราะฉะนั้น yall can't tell me Shit!	see da 4.4 เวลาฝั่ง see me piss
see da ranger ro	เวลาฝั่ง c me rich
รอนี้แล้วกูจะ show	ให้ดูว่าทำไมกูคือ.. king of da hustle

กุดใจทั้งเมืองไทยเพื่อไปตามหาฝัน

ลองดูแถว BROOKLYN ถ้าคุณจะมาหา KHAN

แต่ระวังจะคลุกดินเพราะคุณโดน crook ยิ่งโจรซุกจริง 25ปีในคุกจริง

ชีวิตเปลี่ยนแปลงเป็นปริดพริบ”

(เพลง “King of da hustle”)

เมื่อถูกกฎหมายสั่งห้ามทำผลงานเพลงใต้ดิน ส่งผลให้ศิลปินดาจิมเซ็นสัญญาออกผลงานกับค่ายเพลง Genie records ในเครือ GMM Grammy และออกผลงานชุดที่สาม “Rap Thai” ในรูปแบบผลงานเพลงบนดิน ที่ทำให้เขากลายเป็นศิลปินฮิปฮอปที่มีผู้คนรู้จักในวงกว้างมากขึ้น และผลงานเพลงที่ทำกับค่ายใหญ่ครั้งนี้ ส่งผลให้เนื้อหาของเพลงของศิลปินดาจิมได้รับเปลี่ยนแปลงจากการใช้ภาษารุนแรง คำหยาบคายและเนื้อหาวิพากษ์วิจารณ์เสียดสีสังคม มาสู่เนื้อหาของเพลงที่เน้นมุขตลกขบขัน เน้นการเล่าเรื่อง การวิจารณ์ในมารยาทที่ไม่ดี แทนที่ใช้ภาษาที่สุภาพมากยิ่งขึ้น

“DA JIM กำเนิด เกิดมาจากใต้ดิน

ความหมายในเพลง ค่อนข้างจะบ้าบิ่น ใครได้ฟังจะรู้

ว่าผมไม่ได้เล่นลิ้น ถิ่นกำเนิดคือ N.Y.U. CLUB THAI

งานชุดแรก ออกมาปี 43 HIP HOP UNDERWORLD ได้ออกมาคุกคาม

ไม่ดังเท่าไร มันไม่ค่อยตาม ความจริง เพลงมันไม่ค่อยแรง

งานชุดสอง ออกมาปี 44 กระหึ่มเลยครับ กับไองานชุดนี้

แรงเกินเหตุ ก็เลยต้องโดนตี บุคคลมีสี่ เค้านั้นไม่เข้าใจ

ผม DA JIM RAP THAI คุณไม่ฟังได้ไง ถ้าไม่ฟังจะเสียใจจะบอกให้
 ผมขายวิญญาณ ให้กับการทำงาน... ผมขายวิญญาณ เพื่อเลี้ยงดูทางบ้าน
 ผมขายวิญญาณ ให้กับการทำงาน... ผมขายวิญญาณ เพื่อเลี้ยงดูทางบ้าน
 ผมขายวิญญาณ ให้กับการทำงาน... ผมขายวิญญาณ เพื่อเลี้ยงดูทางบ้าน
 ผมขายวิญญาณ ให้กับการทำงาน... ผมขายวิญญาณ เพื่อเลี้ยงดูทางบ้าน

(เพลง “ดาจิมแร็ปไทย”)

ในยุคนี้ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เพลงฮิปฮอปได้รับความนิยมยังคงอยู่ได้เพราะกระแสโลก ที่ดนตรีแร็ปผสมข้ามพันธุ์ไปกับดนตรีร็อกเกิดเป็นแนวเพลงใหม่ๆ ในแนวที่เรียกว่า Numetal ที่มีวงดนตรีอย่าง Korn, Limp Bizkit, Linkin Park เป็นต้น นอกจากนี้แนวดนตรีฮิปฮอปเองก็มีศิลปินใหม่ๆ เกิดขึ้นอย่าง Eminem, 50 cent, Jay-Z, Nelly ฯลฯ

ต่อพงษ์ เสวดามร์ (สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2549) กล่าวเพิ่มเติมถึงการได้รับความนิยมที่เพิ่มขึ้นของผลงานเพลงฮิปฮอปในสังคมไทย ที่กล่าวว่า ภายหลังจากผลงานจากกลุ่มของใจ้อยบอย และ ชันเงิน แล้วผลงานในแนวนี้ก็ติดตามมาเป็นระยะๆ

“...แต่สาเหตุหนึ่งเกิดขึ้นจากการที่ผลงานในแนวอัลเทอร์เนทีฟเริ่มหมดความนิยมมันลงไป ส่วนศิลปินในแนวเพลงแร็ปนี้ยังคงมีกลุ่มแฟนอยู่ในกลุ่มเล็กๆ แต่เหนียวแน่น แต่พวกอัลเทอร์ กรันจ์ กราจแบน มันเจ๊งไป พวกนี้มันก็เลยอยู่ และเมื่อเพลงอินดี้กลายเป็นกระแสของ หลังจากก๊วนใจ้อย มันก็มาเรื่อยๆ จนพวกอัลเทอร์ มันเจ๊งแต่กลุ่มแร็ปมันเหนียวแน่น และคำว่าอินดี้เป็นแฟชั่นใหม่ในการฟัง ก๊วนอินดี้อย่าง เฮฟวีเมด ซีเปียก็เจ๊งไป เลยเหลือแต่พวกฮิปฮอป แต่สุดท้ายที่มันทำให้พวกนี้มันดังเพราะแรงขับเคลื่อนทางสังคม มีเรื่องให้ด่าในเพลง ทำให้อัลบั้มของดาจิมนั้นหยาบคาย เป็นวิถีทางที่ถูกจริตคนไทย ความโหดดีของแร็ปไทยนั้นนอกจากที่พวกดนตรีแนวอื่นมันตาย และไม่มีพัฒนาการ แล้ว แกรมมี อาร์เอสก็ไม่มีพัฒนาการ แต่ที่โหดดีก็คือในเมืองนอกแร็ปมันสามารถไปผสมกับดนตรีแนวอื่นๆ ได้ ดังนั้น เกิดวงอย่างคอน , ลิมบิกิต ซึ่งเป็นกระแสเพลงแนวใหม่ ทำให้หรือกับแร็ปมันผสมกันมันเกิดและในเมืองไทยก็ยังจำเป็นต้องมีศิลปินแนวนี้อยู่ ทำให้พวกนี้โดนทรีตดีจากค่ายเพลง อิทธิพลของดนตรีไทยรับมาจากที่นี้ทั้งนี้ และกระแสโลก ฝรั่งๆ” (ต่อพงษ์ เสวดามร์, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2549)

สำหรับปัจจัยทางด้านกระแสความนิยมของเพลงจากตะวันตกที่ทำให้แนวเพลงฮิพฮอปได้รับความนิยมมากขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นในยุคนี้แล้ว ในยุคนี้ถือได้ว่าการตลาดที่กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มวัยรุ่นนั้นเติบโตขึ้นเป็นอย่างมากในสังคมไทย และพื้นที่ทางสังคมสำหรับกลุ่มวัยรุ่นเปิดกว้างมากขึ้น อย่างเช่น การเกิดขึ้นของสถานบันเทิงสำหรับกลุ่มวัยรุ่นเป็นจำนวนมาก การจัดงานแฟตเฟสติวัล ของสถานีคลื่นวิทยุ 104.5 เป็นต้น

สังคมไทยในยุคนี้โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครจะปรากฏให้เห็นถึง การก่อตั้งโรงเรียนสอนดีเจ การสอนศิลปะกราฟฟิตี้ โรงเรียนสอนเต้นเบรคแดนซ์ ให้เห็น นอกจากนี้ศิลปะแบบกราฟฟิตี้ก็ปรากฏให้เห็นตามกำแพง และ พื้นที่สาธารณะต่างๆ ที่ถือเป็นลักษณะของศิลปะที่เป็นองค์ประกอบในวัฒนธรรมฮิพฮอป

ในด้านวงการเพลงไทยในยุคนี้ก็เป็ยุคของการเกิดศิลปินแนวเพลงอินดี้ และศิลปินสังกัดค่ายเล็กต่าง ๆ เนื่องจากในยุคการสร้างผลงานเพลงนั้นเป็นสิ่งที่ง่ายขึ้น เนื่องจากปัจจัยทางด้านสื่อ และ เทคโนโลยีเอื้ออำนวยมากขึ้น

ในปีพ.ศ.2546 ถือเป็นปีที่มีผลงานเพลงแนวฮิพฮอปมีการวางจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น ที่เป็นผลงานจากศิลปินฮิพฮอปหน้าใหม่เกือบทั้งสิ้น โดยค่ายเพลงก้านคอคคลับได้ส่งผลงานของศิลปินสิงห์เหนือเสือใต้ ที่เป็นศิลปินวงแรกของค่ายเพลงก้านคอคคลับที่ประกอบด้วย ณ์ัฐวุฒิ ศรีหมอก (Fucking Hero) และ วิษุพันธ์ นาคประสม (BZ) เจ้าของอัลบั้ม สิงห์เหนือเสือใต้ เป็นศิลปินแร็ปที่เอาภาษาถิ่นเหนือ กับภาษาใต้มาใช้ในผลงาน

สำหรับ ณ์ัฐวุฒิ ศรีหมอก (Fucking Hero) รู้จักกับฮิพฮอปครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2535 ในวัย 10 ขวบจากเพื่อนที่เอาอัลบั้มของศิลปินอย่าง Kriss Cross และ MC Hammer มาแนะนำ การที่เขาเป็นศิลปินที่มาจากเชียงรายทำให้เขามีโอกาสในการฟังเพลงแร็ปจากศิลปินต่างประเทศได้น้อย ดังนั้นเพลงที่ฟังในช่วงแรกๆคือเพลงจากศิลปินโจอี้ บอย, TKO เป็นต้น

“มันเป็นไลฟ์สไตล์ มันเป็นความกดดันตั้งแต่บรรพบุรุษก็ถ้าไม่ทำแล้วใครจะทำ ผมก็ไม่เห็นว่าแนวอื่นเค้าจะทำกัน แต่ฮิปฮอป ก็เขียนเพลงรักได้ มันอยู่ที่สไตล์มากกว่า...” และการที่มีพูดถึงเนื้อหาของยาเสพติดในเพลงนั้น พวกเขาถือว่า “ยาเสพติดนี่ไม่น่าถาม บ้านเรามันก็ ... เพียงแต่ไม่มีคนพูดถึงเท่านั้นเองแหละ เมืองนอกก็มี บ้านเราก็มียา ทำไมเด็กจะพูดถึงยาพวกนี้ไม่ได้ ทั้งๆที่เขาสัมผัสมา ทุกคนก็รู้แต่ไม่มีใครพูด ... ผิดหรือที่เอามาพูด ทั้งๆที่มันอยู่ในความคิดของทุกคนอยู่แล้ว เรื่องทุกอย่าง โสเภณี ..เดมิ่ง ..เดแม็กก็พูดกันเป็นประจำ ไข่.. ไข่.. มันพูดกันทุกวันอยู่แล้ว ธุรกิจเพลงไทยมันล้าหลัง เลยรับไม่ได้ เฮ้อ” (A Day, มีนาคม 2546)

ในปีเดียวกันค่ายเพลงก้านคอคลับก็ได้ส่งศิลปินวง Maf ที่ออกผลงานชุด “Bangkok” ประกอบด้วยศิลปิน 2 สาว 1 หนุ่ม ที่ประกอบด้วย ดีเจมา มาซาโอมิ พุกุโรโน ที่เคยทำงานเบื้องหลังให้กับดาจิม และ โดมปรกรณ์ ลัม, อริสรา วัฒนโน (ARZ) เคยผ่านการประกวดร้องแร็ปในงาน เล็ก ชื่น สด ของ แพตเรดิโอ และเคยผ่านงานเบื้องหลังร้องเพลงคู่ให้ นาดาตี สตีลเบิร์ก และ จัสติน เดชดำรงวุฒิ และ มนัสวี วงศ์ศิริ (Fah) สาวสวยขมเข้มที่มีฝีมือการแต่งเพลง มีดีกรีเป็น Lyric Producer แต่งเพลงให้กับศิลปินแกรมมี่หลายคน เช่น แหวน รุติมา, นาดาตี, ดาวโอเกะ โดยที่มาของวงเริ่มจากดีเจมา มีโปรเจกต์ ฟอรัมวงฮิปฮอปขึ้นมาทำให้ต้องมีการอดิชั่นคัดตัว และได้ 2 สาวเข้ามาเป็นวง MAF ในอัลบั้ม “Bangkok” ส่วนดีเจ Spydamonkee ก็ได้ออกอัลบั้ม “wirelessfool” กับค่ายก้านคอคลับเช่นกัน

ภาพที่ 32 ศิลปินวงสิงห์เหนือเสือใต้

นอกจากนี้ในปีพ.ศ.2546 ได้มีผลงานเพลงแนวฮิปฮอปใต้ดิน และ สังกัดค่ายเพลงเล็กหลายชุด โดยมีผลงานของศิลปิน F1 ที่เคยมีผลงานในนาม Erina & The AfroBros หลังจากที่มีปัญหาเรื่องสัญญาบัตรกับค่ายใหญ่ ได้หันมาทำผลงานเดี่ยวในแบบใต้ดิน ที่ได้ร่วมงานกับศิลปินดาจิม และ DJ Dig It All ที่นำไปสู่การร่วมงานกับค่ายเพลง N.Y.U. และใช้ชื่อ F1 & Phoenix 13

เพลงในอัลบั้มนี้มีเนื้อหารุนแรงที่โจมตีสังคมไทย ต่อมาเมื่อดาจิมเซ็นสัญญาในชุดที่สามกับแกรมมี่ ฟ้าหรือ F1 ก็เริ่มปรากฏตัวตามสื่อในฐานะลูกคู่หรือ Hypeman* ของศิลปินดาจิม

ผลงานเพลงใต้ดินในปีนี้ ยังมีผลงานของ ศิลปิน SuKha Crew ออกอัลบั้ม Full Chill, ศิลปิน Big Brothers ออกอัลบั้ม Fellow, ศิลปิน Bitch O ออกอัลบั้ม Daqueen Ep album กับค่าย Plinn records ฯลฯ

จำนวนผลงานเพลงฮิปฮอปในปีพ.ศ.2546 ที่เริ่มมีจำนวนเพิ่มขึ้นได้แสดงให้เห็นถึงค่านิยมในแนวเพลงฮิปฮอปมีสูงขึ้น ที่ส่งผลให้ในปีพ.ศ.2547 ผลงานเพลงแนวฮิปฮอปก็ยังคงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยในปีนี้จะเห็นได้ว่าค่ายเพลงใหญ่และเล็กต่างก็มีการผลิตศิลปินเพลงฮิปฮอป ออกวางตลาดทั้งสิ้น ได้แก่ ผลงานของศิลปินโจอี้ บอย ชุด "Sorry I'm Happy" ที่สังกัดค่ายเพลงเครือแกรมมี่, ผลงานของศิลปิน Siamease Ghetto และ BKing ที่สังกัดค่ายเพลงอาร์เอสฯ, ศิลปินกลุ่ม T-HOP สังกัดค่ายเพลงเบเกอรี่, ศิลปิน Thaitanium สังกัดค่ายโซนี่ บีอีซีเทโร เป็นต้น

ขณะเดียวกันในปีพ.ศ. 2547 จำนวนของผลงานเพลงฮิปฮอปใต้ดินก็มีเพิ่มขึ้น โดยมีผลงานของศิลปินเด่นๆ อาทิเช่น ศิลปิน นิคกี้, Golden Triangle, White Trash Crew, Siam Hip Hop ฯลฯ โดยผลงานของศิลปิน นิคกี้ ได้แก่ผลงานชุด "เลือดข้นคนนอกคอก" โดยก่อนหน้านี้เขาเคยมีผลงานเพลงกับค่ายอาร์เอส โปรโมชัน ในอัลบั้มชุด นิคกี้ เด็กผี จากนั้นก็เข้าสู่วงการภาพยนตร์วีซีดี จนได้รับฉายาเจ้าพ่อวีซีดีไป แม้ว่าเขาจะมีภาพลักษณ์ในการเป็นหนุ่มเซ็กซี่ ของวงการ "หนังแผ่นวีซีดี" แต่เนื่องจากเป็นผู้ที่มีใจรักในดนตรีแนวฮิปฮอป ทำให้อัลบั้มแรกในแนวเพลงฮิปฮอปของตัวเองเป็นผลงานเพลงในรูปแบบของเพลงใต้ดิน

ภาพที่ 33 อัลบั้มเลือดข้นคนนอกคอก

* ในผลงานเพลงหรือการแสดงสดในดนตรีฮิปฮอปจะประกอบด้วยลูกคู่คอยช่วยประสานเสียง เพื่อสร้างอรรถรสให้ดนตรีฮิปฮอปมีอารมณ์เพลงอีกเต็มที่เน้นกลุ่มพวกพ้อง

ในวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ได้มีงานคอนเสิร์ตใหญ่ครั้งแรกของศิลปินวง Thaitanium ที่ใช้ชื่อคอนเสิร์ตอีพฮอป "Against da system" ที่เป็นการรวมตัวครั้งสำคัญของศิลปินอีพฮอป นักร้อง และชาวอีพฮอป ณ ฮอลล์วี๊ด ออเวอร์ด ริชดา ซอย 6

KH (ขันเงิน เนื่อนวล) หนึ่งในสมาชิกวง Thaitanium ได้ให้สัมภาษณ์ถึงวัตถุประสงค์ของคอนเสิร์ตครั้งนี้เพื่อผลักดันให้วัฒนธรรมอีพฮอปเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับมากขึ้น ซึ่งเขากล่าวว่า

"เราพยายามดัน Hip Hop มาตั้งนานแล้ว แล้วมันเหมือนกับการฝืนระบบมาตลอด ฝืนสายตาคนที่มาจ้างเวลาถือวิทยุไป Siam square หรือการแต่งตัวก็เป็นสิ่งที่ขัดสายตาของทุกคน คนชอบมองว่า Hip Hop เม่ง!!! ไร้สาระตั้งแต่เริ่มเนี่ย คือฝืนระบบ...การจัดงานวันที่ 16 ตุลาคมนี้ถือเป็นวันที่เคยมีการปฏิบัติ เป็นวันที่ประชาชนเคยรวมตัวกัน...ในด้านของเราเราไม่ได้จะปฏิบัติล้มล้างรัฐบาล แต่เป็นการรวมกลุ่มรวมตัวสำหรับกลุ่มคนที่ชอบ อีพฮอป ...และการรวมตัวของเด็กนับพันๆได้นั้นทำให้เกิดพลังซึ่งเวลาไปขอสปอนเซอร์ทำกิจกรรมก็จะง่ายขึ้น ซึ่งหากงานนี้ประสบความสำเร็จงานต่อไปการขอทุนในการจัดคอนเสิร์ตก็จะเป็นสิ่งที่ง่ายขึ้น"

(www.siamhiphop.com, 8 พฤศจิกายน 2547)

วันที่ 24 พฤษภาคม 2547 ศิลปินวง Black eyed peas จากสหรัฐฯ ได้เปิดการแสดงคอนเสิร์ต ที่กรุงเทพมหานครโดยมีกลุ่มศิลปินก้านคอคลับได้ขึ้นทำการแสดงเปิดตัวก่อนคอนเสิร์ตจะเริ่มขึ้น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความนิยมของแนวดนตรีอีพฮอปที่สูงขึ้นเป็นอย่างมาก

วันที่ 30 เมษายน 2548 คลื่นวิทยุแพต เรดิโอได้จัดคอนเสิร์ต FaT Live 5 ในชื่อตอน "ใจอ๊ปาร์ตี้ฉาว...ฉวย" ที่เทศบาล อารินาท่าเรือ กรุงเทพฯ โดยคอนเสิร์ตครั้งนี้อ้างอิงจากเหตุการณ์ที่เป็นข่าวฉาวของตัวศิลปินที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์อยู่บ่อยครั้งมาเป็นแนวคิดหลักในการจัดงาน

ภาพที่ 34 ภาพโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์คอนเสิร์ต Fat Live 5

ในยุคนี้ ศิลปินคลื่นรุ่นที่สอง ที่เติบโตมาพร้อมกับอิทธิพลเพลงของศิลปินใจอี๋, ชัน-ที, ดาจิมน ได้มีบทบาทต่อวงการเพลงฮิปฮอปของไทย จำนวนกลุ่มวัยรุ่นที่ชื่นชอบในวัฒนธรรมฮิปฮอปในยุคนี้ได้ขยายตัวขึ้นอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้พื้นที่สำหรับกลุ่มวัยรุ่นแนวฮิปฮอปก็เปิดกว้างมากขึ้น เมื่อการตลาดวัยรุ่นเริ่มให้ความสนใจในการสนับสนุนการจัดประกวดแข่งขัน ดีเจ, กราฟฟิตี, การจัดประกวดการแร็ป ที่มักมีสินค้าประเภทเครื่องดื่มของไทยเป็นผู้ให้การสนับสนุน ดังนั้นวัฒนธรรมวัยรุ่นฮิปฮอปในยุคนี้ยังคงเป็นวัฒนธรรมวัยรุ่นที่กำลังได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป

ขณะเดียวกันพัฒนาการของดนตรีฮิปฮอปทั้งหมดที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนั้นเราจะพบถึงความเชื่อมโยงในการทำงานของกลุ่มศิลปิน และถึงอิทธิพลทางดนตรีที่แสดงให้เห็นจากภาพที่ 35

ภาพที่ 35 สายสัมพันธ์ของผลงานเพลงฮิปฮอปไทย